ISSN 1427-809X

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

POLITECHNIKA OPOLSKA

październik 2000 Nr 2(89)

Kolejny rok akademicki rozpoczęty

Grzegorz Kleszcz na olimpiadzie w Sydney

Studenci zajęli akademik na Struga

Konferencje, sympozja

Przyszłość społeczeństwa obywatelskiego cz. I

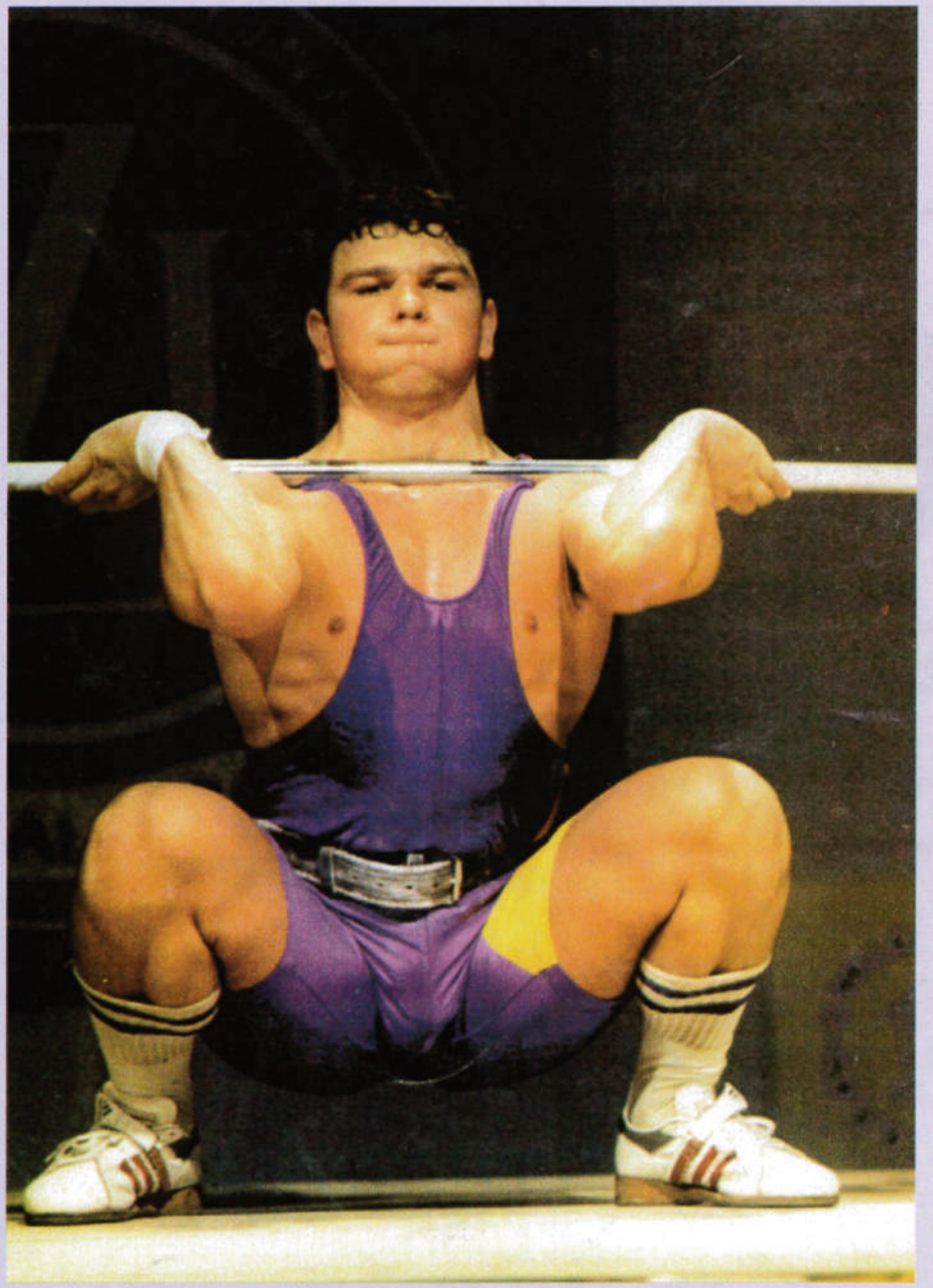

Zakątki Opolszczyzny

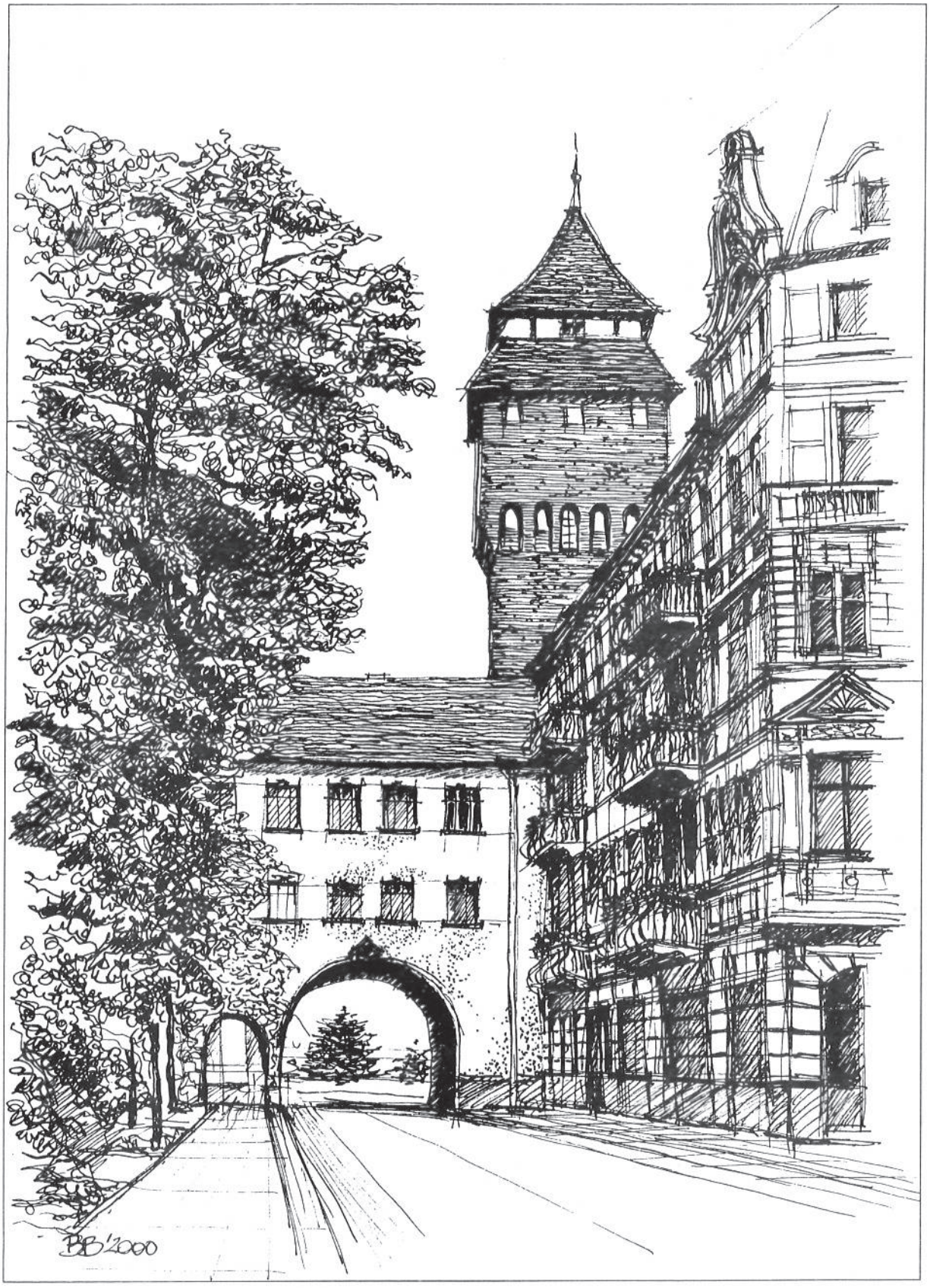

Kluczbork – fragment rynku z Muzeum Dzierżona
Rysowała mgr inż. arch. Bożena Banek,
Katedra Podstaw Projektowania Budowlanego WB

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

Uroczystość inaugurująca rok akademicki przebiega według ustalonego przez tradycję scenariusza. Otwiera ją, przy dźwiękach hymnu państwowego, orszak prowadzony przez halabardników, w którym kroczą rektor uczelni, prorektorzy, dziekani, senatorowie i reprezentanci władz administracyjnych.

Gdy wszyscy uczestniczący w uroczystości zajmą już miejsca, rektor rozpoczyna ceremonię od powitania gości. W tym roku inaugurację w Politechnice zaszczycili swoją obecnością ordynariusz opolski, abp **Alfons Nossol,** podsekretarz stanu w MEN **Wilibald Winkler**, wojewoda opolski **Adam Pęzioł**, marszałek województwa **Stanisław Jałowiecki**, wicemarszałek **Andrzej Rybarczyk**, wiceprzewodniczący zarządu województwa opolskiego **Ryszard Galla** i **Hubert Niepala**, wiceprzewodniczący Sejmiku Samorządowego **Ryszard Donitza, Leon Troniewski**, wicestarosta **Krzysztof Wysolak** prezydent miasta **Leszek Pogan** oraz wiceprzewodniczący rady miasta **Krzysztof Wiecheć.** Nie zabrakło na uroczystości parlamentarzystów reprezentujących region opolski w osobach posłów **Tadeusza Jarmuziewicza**, **Joachima Paździora**, **Jana Piatkowskiego**, **Kazimierza Szczygielskiego, Jerzego Szteligi.** Zaproszenie przyjęli – reprezentując wicekonsulat RFN – **Holger Theisen** i **Leonard Malcharczyk**. Środowisko akademickie reprezentowane było w osobach rektorów Politechniki Śląskiej **Bolesława Pochopnia**, Uniwersytetu Opolskiego **Stanisława Niciei**, prorektorów **Krystyny Boreckiej** i **Leszka Kuberskiego,** rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji **Mariana Duczmala,** prorektora Politechniki Świętokrzyskiej**, Janusza Stępnia**, prorektora AWF w Katowicach **Władysława Mynarskiego,** dyrektora Instytutu Mineralnych Materiałów Wiążących **Jerzego Dudy,** wicedyrektora Instytutu Śląskiego **Stanisława Senfta**. Przybyli duszpasterze akademiccy **Paweł Pasierbek** i **Krzysztof Łękawski**, a także profesorowie uczelni zagranicznych związanych współpracą z opolską uczelnią techniczną; z Uniwersytetu w Ostrawie prof. **Ludomid Dobrowski**, z AWF w Mińsku **Siergiej Bojczenko** oraz reprezentant University of Highlands & Islands **David Buchanan**. W uroczystości uczestniczyli dyrektorzy opolskich liceów ogólnokształcących, zespołów szkół elektrycznych i mechanicznych , opolski kurator oświaty **Sławomir Kłosowski**, wicedyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego **Wiesław Mazur**. Obecni byli wysokiej rangi przedstawiciele straży pożarnej, policji i wojska. Wśród gości nie zabrakło dyrektorów instytucji państwowych takich jak Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a także dyrektorów zakładów przemysłowych i dyrektorów opolskich oddziałów banków.

Po słowach powitań rektor w swoim przemówieniu, które publikujemy niżej przedstawił dorobek ostatnich lat uczelni oraz najważniejsze zamierzenia na przyszłość.

Następnie głos zabrali goście, jako pierwszy wystąpił wiceminister W. Winkler i odczytał list od ministra edukacji narodowej **Edmunda Wittbrodta,** który ze względu na inne zobowiązania nie mógł przyjąć zaproszenia do Opola. Po odczytaniu listu prof. Winkler przemówił także we własnym imieniu. *Zawsze z wielką sympatią przyjeżdżam do Opola, na Wydział Elektrotechniki i Automatyki, gdzie przez lata byłem wykładowcą i z wielkim podziwem patrzę na wysiłki kolejnych rektorów, którzy właściwie z niczego stworzyli prężną uczelnię* - stwierdził wiceminister, życząc jednocześnie całemu środowisku licznych sukcesów i pomyślności.

Wojewoda opolski Adam Pęzioł przekazał treść listu od premiera **Jerzego Buzka** (który prezentujemy poniżej), a ponadto całej społeczności Politechniki Opolskiej przekazał najserdeczniejsze życzenia. Marszałek S. Jałowiecki zabierając głos podkreślił własne związki z Uczelnią jako jej były pracownik i zwrócił się bezpośrednio do studentów zachęcając ich do intensywnego i efektywnego spożytkowania lat studiów, a przekazując życzenia pomyślności wspomniał o podstawowych funkcjach, które ma do spełnienia wyższa uczelnia.

Nieodmiennie od lat w inauguracji roku uczestniczy ordynariusz opolski abp Alfons Nossol, a jego wystąpienia cieszą się żywym zainteresowaniem. Tak było i tym razem. Arcybiskup wrócił do pierwszych spotkań inauguracyjnych odbywanych u ojców jezuitów, gdzie w czasie prowadzonych dysput kiełkowały myśli o powołaniu w Opolu uniwersytetu i politechniki. Mówca podkreślił wytrwałość i „zbawienny" upór rektora w dążeniu do celu, dzięki czemu Opole zalicza się dziś do 11 miast w kraju, które mają równocześnie uniwersytet i politechnikę. Mówił ponadto o nierozerwalnej łączności nauki i wiary nawiązując metaforycznie do herbu miasta – połowy krzyża i połowy orła, znaków które mogą się stać wyzwaniem dla współczesnego człowieka.

Warszawa, dnia 4 października 2000 r.

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
JERZY BUZEK

Magnificencjo, Szanowny Panie Rektorze!
Szanowni Profesorzy i Wykładowcy!
Drodzy Studenci!

Chciałbym serdecznie podziękować za zaproszenie na Inaugurację Roku Akademickiego 2000/2001 na Politechnice Opolskiej. Niestety, z powodu ważnych spraw państwowych, nie mogę przybyć osobiście.

Śląsk od wielu dziesięcioleci jest największym regionem przemysłowym naszego kraju. To właśnie tu znajdują się wielkie kopalnie i zakłady przemysłowe. Nagromadzenie różnorakich przedsiębiorstw tworzy dogodne warunki dla rozwoju nauk ścisłych.

Nowoczesna gospodarka potrzebuje dobrze wykwalifikowanej młodej kadry naukowców. Jestem przekonany, że Politechnika Opolska jest zdolna dać temu regionowi i całej Polsce wielu dobrze wykształconych i kompetentnych absolwentów z zakresu nauk ścisłych. To od ich wiedzy i inwencji zależeć będzie miejsce, jakie nasze państwo zajmie w świecie. Cały Śląsk, cała Polska, czeka na nowe pokolenie polskiej inteligencji, które wyjdzie z murów Waszej Politechniki.

Na zakończenie, chciałbym jeszcze raz podziękować za zaproszenie. Życzę wszystkim wykładowcom i studentom wiele owocnej pracy, ale także pomyślności i osobistej satysfakcji, w nowym Roku Akademickim.

Z poważaniem,

Do obecnych przemawiali także **Leszek Pogan**, prezydent miasta Opola oraz rektor Politechniki Śląskiej, prof. **Bolesław Pochopień**.

Na ręce rektora nadeszło także z okazji rozpoczęcia nowego roku akademickiego wiele gratulacji, życzeń i telegramów, które przedstawił prorektor ds. nauki **Jerzy Skubis**.

Najważniejszym punktem uroczystości inaguracji jest immatrykulacja. Tę część ceremonii poprowadził prorektor ds. studenckich **Grzegorz Gasiak**. Przy dźwiękach pieśni Norwida dziekani wręczyli indeksy studentom swoich wydziałów, a Jego Magnificencja Rektor dotknięciem berła przyjął ich do grona pełnoprawnych żaków. Indeksy z rąk rektora odebrali także słuchacze studiów doktoranckich. Dostojność chwili podniosła pięknie wykonane *Gaude Mater Polonia*.

Nieodłącznym elementem inauguracji jest również przemówienie przedstawiciela studentów. W tym roku rolę tę spełniła przewodnicząca Samorządu Studentów Politechniki Opolskiej **Karina Zawada** studentka IV roku *zarządzania i marketingu*.

Kolejnym punktem uroczystości początku nowego roku akademickiego są promocje doktorskie, tym razem dyplomy potwierdzające uzyskanie stopnia doktora nauk technicznych odebrali panowie **Karl Josef Mraczny**, który przewód i obronę pracy przeprowadził na Wydziale Budownictwa oraz **Stefan Wolny** z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. Stosowne formuły wygłosili dziekani wydziałów profesorowie, **Tadeusz Chmielewski** i **Ryszard Rojek.**

Uroczysta inauguracja to także okazja do wręczenia odznaczeń i nagród dla przedstawicieli środowiska akademickiego; Złotym Krzyżem Zasługi uhonorowany został prof. Jerzy Skubis, srebnym dr hab. inż. **Roman Ulbrich** prof. PO oraz dr inż. **Czesław Pazoła,** zaś brązowym panie **Władysława Świsulska** oraz mgr **Elżbieta Szybkowska**. Odznaczenia wręczył przedstawiciel Rządu RP wojewoda opolski Adam Pęzioł. Medal Komisji Edukacji Narodowej nadany za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania otrzymali.: prof. **Józef Kędzia**, dr inż. **Jerzy Denkiewicz**, mgr **Krystyna Lewicka** oraz mgr **Władysława Hepner.** Medale laureatom wręczył prof. W. Winkler podsekretarz stanu w MEN w imieniu ministra. Stypendium Ministra Edukacji Narodowej przyznane za wysokie wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia w pracy naukowej uzyskali: **Justyna Zygmunt**, studentka V roku studiów *zarządzanie i marketing* z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz **Mariusz Jagiełło**, student V roku studiów *elektrotechnika* na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki. Przyznawane od roku 1987, a fundowane przez Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej stypendium noszące imię prof. Oswalda Matei w tym roku uzyskał za bardzo dobre wyniki w nauce i dużą aktywność zawodową **Rafał Stanisławski,** student V roku studiów *elektrotechnika* na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki. Od 1994 r. najlepszemu studentowi Wydziału Budownictwa przyznawana jest prywatna nagroda pieniężna wraz z pucharem przechodnim, fundowana przez prof. **Jamesa Attwooda** z Inverness College w Szkocji. W tym roku uzyskał ją student IV roku *budownictwa* **Seweryn Kokot**. Laureatowi wręczył ją w zastępstwie nieżyjącego już J. Attwooda **David Buchanan.**

Po wręczeniu odznaczeń i nagród rektor trzykrotnym uderzeniem berła i wypowiedzeniem tradycyjnej formuły oznajmił otwarcie roku akademickiego 2000/2001.Wtedy też w auli rozległo się radosne *Gaudeamus igitur.*

Zwieńczeniem uroczystości jest zwyczajowy wykład inauguracyjny. Wygłosił go prof. **Krzysztof Latawiec** z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, a tematem jego było automatyka – stan obecny i perspektywy rozwoju. Kończąc ceremonię rektor podziękował dostojnym gościom za jej uświetnienie, społeczności akademickiej za obecność oraz wszystkim osobom zaangażowanym w jej organizację. Raz jeszcze złożył życzenia sukcesów naukowych i dydaktycznych w nowym roku akademickim i zaprosił obecnych na lampkę wina i wraz z orszakiem dostojników opuścił aulę.

kd

PRZEMÓWIENIE JM REKTORA PIOTRA WACHA

Dostojni Goście, Szanowni Zebrani, Młodzieży Akademicka,

Zakończony rok akademicki 1999/2000 kończy jednocześnie stulecie, milenium a na tym jubileuszowym tle kończy także skromną datę 4-lecia funkcjonowania naszej Uczelni jako Politechniki Opolskiej, po wcześniejszych 30 latach pracy i rozwoju Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu, które dały podwaliny pod nowoczesną, akademicką uczelnię typu politechnicznego.

U progu nowego Tysiąclecia, w które wprowadza nas inaugurowany dzisiaj rok akademicki 2000/2001 warto wspomnieć pionierów i twórców naszej Uczelni, którzy w 1959 roku doprowadzili do otwarcia filii Politechniki Śląskiej u nas w Opolu, a następnie po sześciu latach w 1966 roku do utworzenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej.

Należy z wdzięcznością podkreślić wytrwałe starania i skuteczność w działaniu dwóch pierwszych, nieżyjących już rektorów Uczelni: dra Rościsława ONISZCZYKA– który doprowadził do utworzenia WSI w Opolu i prof. Oswalda MATEI, który postawił na rozwój naukowy i skierował nasz wysiłek na dorównanie najlepszym – kładąc w ten sposób fundament pod przyszłą Politechnikę.

Z czym więc wchodzimy w trzecie milenium jako Politechnika Opolska i co szczególnego przyniósł nam miniony rok akademicki?

Wkraczamy w nie z 5 wydziałami, z których 3 posiadają uprawnienia do doktoryzowania i międzywydziałowym Instytutem Matematyki, Fizyki i Chemii. Jednostkami prowadzącymi 12 kierunków studiów, z czego 8 na poziomie magisterskim, a 4 jako studia inżynierskie bądź licencjackie. Nasza kadra naukowo-dydaktyczna dochodzi obecnie do 400 osób, a liczba samodzielnych pracowników naukowych, to znaczy dr. hab. i profesorów przekracza 100 osób. Liczba studentów w nowym roku akademickim przekroczyła 10.000, liczbę, która jeszcze 5 lat temu była trudna do wyobrażenia. Otwarliśmy nowe atrakcyjne i potrzebne w regionie kierunki studiów, jak: „elektronika i telekomunikacja" na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki oraz „fizjoterapia" na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

Jednak główny ślad minionego roku akademickiego w Politechnice Opolskiej to rozpoczęte inwestycje oraz plany rozwojowe sięgające w pierwszą dekadę nowego milenium.

Rozpocznijmy od przedsięwzięć zrealizowanych i będących w stadium realizacji.

W kwietniu 2000 roku ze środków własnych i przy pomocy Ministerstwa Edukacji Narodowej zakupiliśmy od Firmy „Instal" budynek przy ulicy Małopolskiej 19 z przeznaczeniem go na cele dydaktyczne. Służy on głównie jako dom akademicki z około 100 miejscami i hotel akademicki do obsługi wymiany międzynarodowej. Kierując się szlachetnymi intencjami nazwaliśmy go „Sokrates".

Część niska tego obiektu, szereg innych pomieszczeń i boisko zostały przekazane Wydziałowi Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii dla potrzeb nowego kierunku „fizjoterapia".

Drugi sfinalizowany przez Uczelnię nabytek to bursa przy ulicy Struga przekazana przez miasto jako darowizna przeznaczona na dom studencki z uzgodnioną w umowie z Zarządem Miasta liczbą kilkunastu mieszkań dla nauczycieli. Liczba miejsc w tym nowym dla Politechniki akademiku wynosi ponad 300 miejsc i wyraźnie poprawi dostępność do studiowania młodzieży spoza miasta i jego bliskich okolic.

W tym miejscu chcę raz jeszcze gorąco podziękować za tę konkretną pomoc i wspierający gest Radzie Miasta Opola i Zarządowi Miasta z Panem Leszkiem Poganem.

Kolejną inwestycją, tym razem o przeznaczeniu badawczym, której uroczyste rozpoczęcie miało miejsce w marcu br. jest laboratorium wydziałowe dla Wydziału Budownictwa. I etap tej budowy obejmujący prace budowlane jest praktycznie ukończony, a wykończenie i wyposażenie laboratorium nastąpi w II etapie inwestycji finansowanej ze środków Komitetu Badań Naukowych.

Największą inwestycją Uczelni finansowaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej jest budynek dydaktyczny o nazwie „Łącznik" budowany w sąsiedztwie akademików przy ulicy Mikołajczyka. Realizacja tego przedsięwzięcia przewidziana jest na okres 3-4 lat, a pomieścić ma nowoczesne aule, laboratoria komputerowe, czytelnie, klub studencki oraz pomieszczenia hotelu asystenckiego. Ma ona stanowić uzupełnienie istniejącej infrastruktury Uczelni na terenie głównego kampusu przy ulicy Mikołajczyka i Sosnkowskiego o brakujące elementy funkcjonalne wykonane w dość wysokim standardzie budowlanym i wyposażeniowym. Ma również służyć jako baza konferencyjna i ekspozycyjna Uczelni, a także w miarę potrzeb, dla miasta i regionu.

Wychodząc dalej w przyszłość warto wspomnieć o dalszych przybierających coraz konkretniejsze kształty planach rozwojowych bazy materialnej uczelni, którym poświęcamy dużo starań, ale których realizacja nie jest jeszcze ostatecznie przesądzona.

Głównym przedsięwzięciem w tym zakresie będzie budowa II kampusu Politechniki na części terenów i zabudowań restrukturyzowanej firmy „Metalchem".

W obrębie przyszłego kampusu znalazłyby miejsce 2-3 Wydziały Politechniki, filia Biblioteki Głównej, tereny sportowe i rekreacyjne, park technologiczny i inkubator przedsiębiorczości. Przeprowadzenie tego zamierzenia jest złożone i wymaga współpracy wielu instytucji, ze względu na procedury oddłużeniowe, zapewnienia realistycznego schematu współ finansowania tej inwestycji, pełnego poparcia i udziału MEN-u w tym przedsięwzięciu.

W tym miejscu gorące podziękowania za pomoc i poparcie chcę wyrazić Zarządowi Województwa z Panem Marszałkiem dr. Stanisławem Jałowieckim i zaangażowanymi w tą sprawę wicemarszałkami, Sejmikiem Województwa i Władzami Miasta Opola.

Pomyślne przeprowadzenie tego planu da istoty impuls rozwojowy regionowi, miastu, uczelni i środowisku naukowemu i technicznemu Opolszczyzny.

Drugim planowanym przedsięwzięciem - choć na znacznie mniejszą skalę - jest budowa hali sportowo – rekreacyjnej w obrębie kampusu przy ul. Mikołajczyka. Jej budowę pozytywnie zaopiniował wiosną tego roku Senat Uczelni, lecz złożona formuła finansowania tej inwestycji oparta o dochody Uczelni z wynajmu terenu, nie została jeszcze zamknięta. Jednak potrzeba i pożytek płynący z takiego obiektu usytuowanego w pobliżu domów studenckich i dużego osiedla miejskiego, przy prowadzeniu przez Politechnikę na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii bardzo popularnego kierunku studiów „wychowanie fizyczne", nie budzi wątpliwości i musi być w najbliższych latach zaspokojona. To działanie Władz cieszy się zdecydowanym poparciem Samorządu Studenckiego.

Tyle futurologii inwestycyjnej i rozwojowej, która jednak posiada solidne podstawy i w znacznej mierze jest już realizowana. Dzieje się to z dużym wysiłkiem naszej społeczności akademickiej, szczególnie w punktach, w których angażujemy choćby w ograniczonym zakresie środki własne, ponieważ nasza sytuacja budżetowa jest trudna i na co dzień musimy wprowadzać różne działania oszczędnościowe i restrukturyzacyjne. Muszą to być jednak takie działania, które jednocześnie pozwalają na wzbogacenie oferty kształcenia akademickiego w naszym regionie, na budowę możliwie silnego ośrodka akademickiego i badawczego przyszłego regionu wspólnoty europejskiej. Może to co przedstawiłem, nieco brzmi jak wizjonerstwo, ale musimy wykorzystać wszystkie rysujące się szanse rozwojowe.

Czy rozwój to tylko budynki, hale, wyposażenie?

Oczywiście nie i dlatego z dużą intensywnością staramy się dbać wraz z władzami poszczególnych Wydziałów o rozwój kadry, pobudzanie aktywności naukowej i stwarzanie dla niej sprzyjających warunków na rozwój współpracy międzynarodowej i udział naszych zespołów w europejskich programach badawczych (V PR) czy wymiany studentów i pracowników (Socrates).

Omawiając krótko ten fragment działalności Uczelni warto wspomnieć, że do wymiany w ramach programu „Socrates" zakwalifikowano 32 studentów, w programie Leonardo da Vinci zespoły Uczelni uczestniczą w trzech projektach, w których dwa koordynuje Politechnika Opolska – a konkretnie prowadzi je Prof. Ewald Macha z Wydziału Mechanicznego.

W ramach 5 programu ramowego Unii Europejskiej odnotowaliśmy dotąd dwa udziały zespołów naszej Uczelni, a mianowicie naszego Biura Współpracy z Zagranicą w programie PRANET i zespołu z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji w projekcie koordynowanym przez Uniwersytet w Halle.

Ponadto w programie ECOLEADER uczestniczy zespół kierowany przez Prof. Zbigniewa Zembatego z Wydziału Budownictwa.

W wypełnianiu tych zadań obserwujemy stały postęp, ale jednocześnie można zauważyć, że przeciążenie pracą dydaktyczną wynikające z wielkiej liczby studentów na najbardziej popularnych kierunkach stanowi w tym zakresie przeszkodę.

Zadaniem dla Wydziałów posiadających uprawnienia do doktoryzowania na najbliższe lata jest wygenerowanie solidnych wniosków o uprawnienia habilitacyjne, a Wydziałów Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz Zarządzania i Inżynierii Produkcji – wniosków o uprawnienia do doktoryzowania.

Nie zawsze może być to łatwe, szczególnie wobec zdarzających się niestety losowych ubytków naszej kadry. Mam tu na myśli w tej chwili niespodziewaną i bardzo bolesną dla nas stratę Pana Prof. Rudolfa Kośmidra, zmarłego w czasie wakacji, urzędującego dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Wspominam Go ze względu na Jego funkcję i znaczenie dla Wydziału i całej Uczelni jako budowniczego i współtwórcę kierunku studiów, nowego Wydziału, wychowawcę studentów i doktorantów.

W wyniku wyborów w pełnieniu funkcji dziekana zastąpiła go dr Agata Zagórowska, której życzymy wszyscy powodzenia w prowadzeniu tego dużego Wydziału.

Przed nami nowy rok akademicki, rok wprowadzający naszą społeczność akademicką w dalsze zadania, w nowy etap rozwoju Uczelni, w nowe milenium.

Życzymy wielu sukcesów i postępu oraz rozwoju naszym studentom, w szczególności tym nowym, dziś immatrykulowanym. Życzymy powodzenia naszej kadrze akademickiej i wszystkim pracownikom Uczelni. Liczymy także na życzliwe wsparcie i pomoc naszych szanownych Gości w spełnianiu stojących przed nami zadań i w realizacji planów rozwojowych.

Niech nowy rok akademicki 2000/2001 będzie rokiem solidnej, dobrze zorganizowanej pracy i zasłużonych sukcesów dla całego środowiska akademickiego.

JM Rektor serdecznie dziękuje za uświetnienie uroczystości inauguracyjnej wszystkim przybyłym gościom. Wdzięczny jest za obecność także całej społeczności akademickiej. Szczególne podziękowania kieruje w stronę Towarzystwa Przyjaciół Politechniki Opolskiej, które jest sponsorem Inauguracji, a także wszystkich tych, którzy zaangażowani byli w zorganizowanie i odświętny przebieg uroczystości. Studentom i pracownikom naukowym składa życzenia wielu sukcesów naukowych i dydaktycznych w nowym roku akademickim.

Wybory na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji

25 września br. zebrała się na swym kolejnym posiedzeniu Rada Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji. W związku ze zgonem dotychczasowego dziekana prof. **Rudolfa Kośmidra,** przewodniczący Wydziałowej Komisji Wyborczej prof. **Marian Ciepaj** zgodnie ze statutem Politechniki Opolskiej przeprowadził wybory. W ich wyniku funkcję dziekana sprawować będzie do końca kadencji **dr Agata Zagórowska,** a na posiedzeniu w dniu 11 października WKW wyłoniła prodziekana ds. studenckich. Został nim dr hab. **Ludwik Habuda**, prof. PO

rm

STUDENCI ZAJĘLI AKADEMIK NA STRUGA

29 września br. oddany został do użytku dom studenta Politechniki Opolskiej mieszczący się w budynku dawnej bursy przy ul. Struga, którą kilka miesięcy temu miasto w formie darowizny przekazało uczelni.

Pierwsi lokatorzy (głównie studenci pierwszego roku) zamieszkali w nim już 28 września, a nazajutrz został oficjalnie otwarty. Na małej uroczystości z tym związanej obecni byli prof. **Grzegorz Gasiak** prorektor ds. studenckich, przedstawiciele samorządu studenckiego, z przewodniczącą panią **Kariną Zawadą.** Władze miasta Opola reprezentował prof. **Stanisław Dolata**, który wraz z prorektorem Gasiakiem przecięli wstęgę. W imieniu Marszałka przybyła **Danuta Humeniuk** z Departamentu Edukacji. Wśród innych gości nie zabrakło kierownika Działu Kształcenia, **Marii Zielińskiej**, kierownika osiedla akademickiego **Władysławy Świsulskiej**, kierownika obiektu **Renaty Paszkiewicz** oraz wielu innych pracowników Uczelni i studentów.

Nowy akademik Politechniki ma 130 pokoi, głównie trzyosobowych i ok. 330 miejsc, a cena za miejsce wynosi 130 zł miesięcznie.

Kapitalny remont budynku zaplanowano na czerwiec przyszłego roku, w pierwszym etapie obejmie on połowę obiektu. Pokoje są dość duże, choć wyposażone raczej skromnie. Na razie dla studentów przygotowano obszerną kuchnię na parterze i wspólne łaźnie. Uczelnia na niezbędne prace adaptacyjne wydała dotychczas 260 tysięcy zł. Po dokonaniu odpowiednich prac remontowych akademik ma szanse – ze względu na bardzo dogodne położenie - stać się jednym z atrakcyjniejszych miejsc zamieszkania studentów.

kd

TELEKONFERENCJA ZE SZKOCJĄ

Szkocka Inverness College i Politechnika Opolska – uczelnie, które łączy wieloletnia współpraca odbyły wspólną telekonferencję. 5 października o godz. 15.30 pracownicy obu uczelni wymienić mogli poglądy za pośrednictwem łączy telefonicznych. Całe przedsięwzięcie było możliwe dzięki urządzeniom, które dostarczyła i uruchomiła Telekomunikacja Polska S.A. W telekonferencji uczestniczyli dyskutując o wzajemnej współpracy i wspólnych programach rektor prof. **Piotr Wach**, prof. **David Buchaanan,** dziekan WB prof. **Tadeusz Chmielewski**, dr **Jerzy Denkiewicz** z WB oraz koordynator programu Socrates-Erasmus mgr **Janusz Fijak**.

kd

Grzegorz Kleszcz w Sydney

405 kg w dwuboju i 8 miejsce to rezultat jaki osiągnął na olimpiadzie w Sydney w podnoszeniu ciężarów **Grzegorz Kleszcz,** student II roku *wychowania fizycznego*. G. Kleszcz ma na swoim koncie szereg sukcesów; jest m.in. wielokrotnym mistrzem Polski w różnych kategoriach wiekowych, rekordzistą Polski juniorów i seniorów. W 1996 roku zdobył tytuł mistrza świata juniorów, a w Mistrzostwach Europy w roku 2000 zajął czwarte miejsce.

Pan Grzegorz jest wychowankiem klubu Budowlani Opole, w którym trenuje od września 1994 roku. Trenerem jego jest **Ryszard Szewczyk**.

Ciężary zaczął podnosić jako dwunastolatek w Niemilu koło Oławy. *O tym, że zacząłem trenować podnoszenie ciężarów zdecydował właściwie przypadek* – mówi pan Grzegorz, *chciałem ćwiczyć, a najbliżej mego miejsca zamieszkania działała właśnie sekcja ciężarów i tak się to zaczęło* – dodaje.

Rok temu Grzegorz podjął studia na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii naszej uczelni, choć co sam podkreśla - *ciężko jest łączyć naukę z wyczynowym uprawianiem sportu. Lecz dzięki przychylności dziekana i innych wykładowców oraz możliwości prowadzenia studiów indywidualnym tokiem, jakoś się udaje* – dodaje.

Aby uzyskać tak dobre wyniki Grzegorz Kleszcz musi bardzo wiele czasu poświęcać na treningi, ale nie tylko. Warunkiem sukcesów jest także bardzo unormowany tryb życia, na który składa się zdrowe, to znaczy wysokoenergetyczne odżywianie, praca na siłowni i inne liczne ćwiczenia sportowe, zabiegi medyczne, odnowa i wypoczynek. Często wyjeżdża także na zgrupowania, a przy takim trybie życia naprawdę niewiele czasu wolnego zostaje mu na ulubione zajęcia. Zapytany o hobby pan Grzegorz odpowiada, że uwielbia czytać książki i chodzić do kina, co jednak nie udaje mu się zbyt często.

Po występie w Sydney przed G. Kleszczem inne zawody i sportowe rywalizacje. Dziekan WWFiF **Józef Wojnar** dodaje, iż liczy na to, że Grzegorz raz jeszcze jako student stanie na olimpijskiej macie. Póki co cały wydział dumny jest z sukcesu pana Grzesia, a do gratulacji dołącza się redakcja WU, życząc oczywiście dalszych sukcesów z olimpijskim złotem włącznie.

kd

Wychowanie Komunikacyjne 2000

Pod takim hasłem odbyła się w dniach 27-29 września 2000 r. w Pokrzywnej I Ogólnopolska Konferencja . Jej uczestnikami byli nauczyciele akademiccy z politechnik, uniwersytetów, a także nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjów. Ponadto obecni byli przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej w osobach: dyrektora departamentu **Witolda Bobera** i wizytator **Danuty Dzido**, przedstawiciel Komendy Głównej Policji inspektor **Marek Fidos,** a także reprezentanci Komend Wojewódzkich. Polski Związek Motorowy reprezentował wiceprezes Zarządu Głównego – **Andrzej Rajchert**, prezes zarządu Okręgu PZM w Opolu **Marian Długołęcki** oraz liczna grupa działaczy prowadząca szkolenia umiejętności jazdy od roweru począwszy do samochodu. Opolskie Kuratorium Oświaty reprezentował kurator **Sławomir Kłosowski** oraz wizytator **Jan Olejnik** i **Joanna Chmiel**. Udział w Konferencji wzięli także doradcy metodyczni z wszystkich ośrodków politechnicznych Polski. W konferencji łącznie wzięło udział 120 osób.

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego i organizatorem konferencji był dr **Aleksander Smółka** przy dużej pomocy naukowej profesorów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki oraz Zakładu Fizyki naszej Politechniki. Prof. **Jerzy Skubis** przewodniczył Komitetowi Programowemu Konferencji.

Listy z życzeniami pomyślnych obrad nadesłali:

- Sekretarz Stanu z Kancelarii Prezydenta pani **Barbara Labuda,**
- Minister Edukacji Narodowej prof**. Edmund Wittbrodt**,
- Komendant Główny Policji, Generalny Inspektor Policji **Jan Michna,**
- Prezes Zarządu Głównego PZM pan **Andrzej Witkowski**.

Na zakończenie konferencji opracowano wnioski dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz nauczania wychowania komunikacyjnego w szkołach. Wymienione wnioski zostaną przesłane do odpowiednich organów rządu RP.

E. Czaja.

Z MGR. LEONEM PRUCNALEM, DYREKTOREM ADMINISTRACYJNYM POLITECHNIKI OPOLSKIEJ ROZMAWIA KRYSTYNA DUDA

Najbliższe lata to kontynuacja rozpoczętych inwestycji i realizacja kolejnych planów

– Od kilku miesięcy w obiektach Politechniki Opolskiej prowadzone są roboty na niespotykaną dotychczas skalę, skąd ten boom remontowy?

– Istotnie, w większości obiektów uczelni są prowadzone prace remontowe, a był po temu czas najwyższy. Kiedy obejmowałem stanowisko dyrektora w Politechnice stwierdziłem, że stan techniczny większości prawie obiektów nie jest najlepszy, w niektórych zwracały uwagę elementarne wręcz zapóźnienia nie pozwalające na spełnienie podstawowych wymogów sanitarnych, czy wręcz wymogów bezpieczeństwa itp.

Chciałbym słów kilka poświęcić omówieniu dotychczasowego sposobu konstruowania planu remontów. Ów plan remontów uwzględniał różne prace, których wartość sięgała kwoty ok. 15 mln. zł. Patrząc realnie określiłbym go raczej jako koncert życzeń niż plan. Zwykle z ambitnych założeń wykonywano prace o wartości ok. 400 tys. zł, a ich charakter określiłbym jako łatanie największych dziur niż planową gospodarkę remontową.

Najlepiej zakres tych prac ilustrował wygląd holu przy ul. Mikołajczyka, gdzie od lat naprawiano posadzkę doklejając brakujące płytki PCV w coraz to innym kolorze. Nie trzeba chyba dodawać, że wejście do budynku głównego jest w jakimś sensie wizytówką całej instytucji. Nie lepiej było i na innych obiektach. Poza względami estetycznymi poważniejszą sprawą, z którą należało się czym prędzej uporać były przeciekające dachy, a wiadomo, że przy nieszczelnych dachach wszelkie prace wewnątrz nie mają właściwie sensu, skoro wcześniej czy później mogą zostać zalane.

Wśród celów, które sobie postawiłem, za najpilniejszy uznałem zmianę dotychczasowego sposobu prowadzenia prac i w pierwszej kolejności zabraliśmy się za przeciekające dachy. Wymieniono więc pokrycia dachu auli i sali gimnastycznej przy ul. Katowickiej. Po kilkunastu miesiącach intensywnych robót zostały nam jeszcze do wykonania dwa pokrycia dachowe. Jeden w budynku przy ul. Ozimskiej 75 oraz w „Edenie". Są to szczególnie kosztowne przedsięwzięcia, gdyż wykonywane muszą być pod nadzorem konserwatora zabytków . Dach w „Edenie" wprawdzie jeszcze nie przecieka, ale tym bardziej uważam ,że należy się nim zająć. Nie znaczy to, że problem dachów został definitywnie zamknięty. Jak sądzę będzie jeszcze powracał w ciągu najbliższych lat, lecz podstawowe prace zostały wykonane. Wykonano ponadto remont 7 sanitariatów, odświeżone zostały liczne sale dydaktyczne, dziekanaty, w tym dziekanat przyszłego wydziału – obecnie Instytutu Mat.-Fiz.-Chem. przy ul. Luboszyckiej, wykonano kapitalny remont bufetu na Wydziale Budownictwa. Piękne, wnętrza skłaniają do właściwej dbałości o otoczenie, a więc w pewnym sensie inwestując w estetykę wychowujemy studentów. Chciałbym jeszcze wrócić do remontów w obiekcie przy ul. Ozim-

skiej. Jest to ciekawy architektonicznie obiekt i wymaga wielu nakładów finansowych aby mógł dobrze spełniać swoją funkcję. Mam nadzieję, ze wszystkie te prace uda się zrealizować w 2001 roku. Dotychczas naprawiona została kanalizacja, mam nadzieję, że raz na zawsze, w planie parter i piętro, w tym prócz malowania pomieszczeń, zmiana wystroju holu, remont laboratoriów itp.

Ponadto godnym podkreślenia jest fakt, iż w świetle ustawy wszystkie grubsze roboty zrealizowane być muszą w drodze przetargów. Przetargów na roboty budowlane odbyło się w sumie 23, a każdy z nich wymaga przygotowania odpowiedniej, mocno rozbudowanej dokumentacji. Cały ten trud spoczął na barkach kilku pracowników. Mało tego specyfika uczelni sprawia, że większość poważniejszych prac remontowych wykonana musi być właściwie od lipca do września, w okresie, w którym nie odbywają się zajęcia dydaktyczne. W zasadzie udało się zrealizować to założenie, w czasie letnim na wszystkich prawie obiektach uwijało się po 4–5 różnych firm. Wiem, że nie wszystkie prace udało się zakończyć w terminach ustalonych z wykonawcami. Na opóźnienia wpływ miały najczęściej dodatkowe prace wynikłe w trakcie robót, a nie do przewidzenia w czasie opracowywania kosztorysów. Mimo wysiłków ze strony służb technicznych Politechniki nie udało się w kilku przypadkach uniknąć utrudnień w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Mam nadzieję , że tak dobre tempo robót i napływ środków uda się utrzymać przez najbliższych kilka lat.

– Właśnie, utrzymanie tempa nie wydaje się obecnie takie trudne, jeśli dysponuje się odpowiednimi finansami, skąd środki na to wszystko?

– Pierwszym źródłem środków finansowych jest wspomniany już plan, zatwierdzony przez Senat PO, gdzie na remonty przewidziano 700 tys. zł i ponad 100 tys. na prace konserwacyjne. Drugim źródłem są własne środki poszczególnych jednostek, które były prawie w tej samej wysokości co finanse z budżetu centralnego Uczelni. Zdecentralizowany system zarządzania finansami uczelni obowiązujący w Politechnice zezwala na to i z tego się korzysta. Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz Instytut MFiCh, jednostki mające dodatni wynik finansowy zgłosiły to do planu budżetowego i zainwestowały na ten cel własne środki i wiele prac remontowych wykonanych zostało z dodatkowych, pozaplanowych środków wydziałowych. Kolejnym źródłem finansowania jest fundusz pomocy materialnej dla studentów, w którym są środki przewidziane na poprawę stanu domów studenta. Jest to kwota w wysokości 750 tys. zł. Z tych właśnie funduszy wymienione zostały okna w domach studenta. Oddzielnym źródłem finansowania byli sponsorzy. Udało nam się znaleźć sponsorów przyjaciół uczelni, którzy przeznaczyli na ten cel pokaźne kwoty. Hol przy ul. Mikołaczyka nie miałby takiego wyglądu gdyby nie pomoc OPBP Jedynki, firmy realizującej u nas dwie inwestycje. Cały zakres prac związanych z wymianą podłoża o pow. ponad 450 m^2 Jedynka wykonała na własny koszt. Dla przykładu podam, że samego betonu zużyto ponad 50 m^3. Naszym wkładem był zakup płytek, reszta, czyli położenie, kleje, fugi firma zrobiła na własny koszt. Poza tym nowa kostka położona została w patio, firma pomogła nam przy naprawie schodów itd. Jeszcze dokładnie nie sumowaliśmy wartości pomocy ze strony OPBP Jedynka, lecz z grubsza licząc jest to ok. kilkadziesiąt tysięcy zł.

Firma Lobbe bezpłatnie wykonała dla nas dywanik asfaltowy o powierzchni ponad 300 m^2 przy parkingu obok budynku głównego. Całość wycenić można na ok. 30–35 tys. zł. Norgips przekazał Politechnice w formie darowizny 600 m^2 płyt kartongipsowych, które znajdą zastosowanie w kolejnych remontach. Ta lista nie wyczerpuje wszystkich darczyńców, którzy świadczą dla uczelni różnego rodzaju drobniejsze przysługi. Jednym słowem odczuwamy , że jesteśmy wśród przyjaciół, którzy skłonni są nam iść z pomocą.

– A zakup budynku dawnego Instalu, był równie korzystny?

– Wymieniając podmioty życzliwe środowisku akademickiemu nie można oczywiście pominąć także ministerstwa. To właśnie nasz resort odniósł się przychylnie do planu zakupu hotelu i zapewnił środki w formie dotacji celowej na spłatę naszych zobowiązań. Hotel, którego aktualna nazwa to Sokrates przeznaczony został w części dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, w części prowadzony jest hotel, dodam na bardzo przyzwoitym poziomie, a także znajduje się w nim dom studenta o wysokim standardzie dla 90 osób. Tam rozpoczęliśmy prace konserwacyjne, odświeżające. Czeka nas jeszcze dużo pracy, aby obiekt przyjął wygląd na miarę naszych oczekiwań.

– Niedawno uroczyście otwierano akademik na ul. Struga, on także wymaga wiele pracy i licznych nakładów finansowych.

– Istotnie, choć z tym obiektem sprawa przedstawia się nieco odmiennie. Otóż, dzięki przychylności władz mia-

sta – co już wielokrotnie podkreślaliśmy – uczelnia otrzymała w formie darowizny dość zaniedbany, choć świetnie usytuowany budynek dawnej bursy. Jest to duży obiekt, położony w centrum, blisko dworca kolejowego i autobusowego. Jak wspomniałem, był on mocno zaniedbany i przejmując go musieliśmy rozstrzygnąć dylemat. Albo poczekać jeszcze jakiś czas, gromadzić środki, przeprowadzić remont i dopiero potem go zasiedlić, albo wykonać elementarne prace i oddać go do użytku. Wybraliśmy drugą możliwość z uwagi na dokuczliwy brak miejsc studenckich. W ciągu dwóch miesięcy wykonano podstawowe prace poprawiające estetykę i funkcjonalność, a przede wszystkim konserwacyjne roboty w łazienkach, toaletach, instalacji gazowej itp. W tej chwili mieszka tam 320 studentów, a my wydaliśmy na ten cel 260 tys. zł. Ten ogrom prac nie byłby możliwy bez ogromnego zaangażowania ludzi, z panią kierownik osiedla akademickiego Władysławą Świsulską na czele. Lecz nie tylko. Różnica między wyglądem obiektu w dniu jego przejęcia i w chwili zasiedlania uświadomiła mi ogromny wkład pracy ludzi, pracowników naszej Uczelni.

Aktualnie wyłaniany jest projektant, którego zadaniem będzie opracowanie koncepcji modernizacji obiektu pod dwie funkcje: po pierwsze znaleźć musi się tam 13 mieszkań dla nauczycieli zatrudnionych przez miasto, a w pozostałej części mają być pokoje dla studentów. Jak sądzę, większość ścian działowych trzeba będzie wyburzyć, wymienić instalacje itp. aby w efekcie powstały dwuosobowe pokoje o dość wysokim standardzie. Zamierzamy całość przedsięwzięcia realizować etapami, tak aby stale utrzymać częściowe zasiedlenie. Mam świadomość, że plany są ambitne, lecz z drugiej strony mamy szanse na stworzenie pięknego, świetnie położonego akademika.

– Wróćmy do tematu inwestycji, gdyż politechnika nie tylko remontuje swoje obiekty, lecz powstają także i nowe.

– W marcu br. wmurowaliśmy kamień węgielny pod budowę hali laboratoryjnej przy ul. Katowickiej. Obecnie kończy się I etap przedsięwzięcia, w grudniu powinien być gotowy stan surowy zamknięty. Wydział Budownictwa,

któremu obiekt ma służyć, złożył stosowny wniosek w KBN o sfinansowanie II etapu. Należy mieć nadzieję, że zostanie przyjęty do realizacji i inwestycja będzie kontynuowana. Nie jest to jednak problem całej Uczelni, i jak sądzę władze wydziału uporają się z nim.

Inwestycją rozpoczętą jest budowa tzw. Łącznika, na terenie osiedla akademickiego. O tym przedsięwzięciu, jego przeznaczeniu i innych szczegółach środowisko było już wielokrotnie informowane. Powiem tylko, że pochłonęła ona już 5 mln zł i choć na razie tego nie widać, wykonana została już ogromna praca. Wykonano całą infrastrukturę medialną, na ukończeniu jest nowa stacja trafo. Efekty widoczne będą wiosną przyszłego roku. Właśnie skończyła się kontrola MEN realizacji tej inwestycji. Ocena, która znalazła się w protokole jest bardzo pozytywna, nie zawiera właściwie żadnych zastrzeżeń. Bardzo nas to cieszy, gdyż dobrze wróży przyszłorocznemu finansowaniu budowy przez resort. Docelowo wartość inwestycji wyceniona została na ok. 25 mln. zł, z czego na rok 2001 – 9 mln. Liczymy na to, że ministerstwo nadal zapewni środki potrzebne na kontynuowanie robót, i za dwa, trzy lata nowy obiekt oddany zostanie do użytku.

– Co z budową sali gimnastycznej obok głównego budynku Politechniki?

– Realizacja budowy nowej sali gimnastycznej jest dobrym przykładem ilustrującym nasze marzenia. Bardzo zależy nam, aby ta inwestycja mogła się – najpierw rozpocząć, a potem pomyślnie finalizować. Przewiduje się, że pochłonie ona ok. 10 mln zł. Trwają rozmowy z firmą z Wrocławia, która zainteresowana jest wydzierżawieniem placu obok uczelni na działalność handlową. W zamian za korzyści materialne jakie politechnika uzyskałaby z wynajmu, kontrahent miałby wybudować nowoczesną salę gimnastyczną wraz z zapleczem. Trwają negocjacje i mam nadzieję, że jeszcze w tym roku sprawa się rozstrzygnie.

– A drugi kampus Politechniki przy ul. Oświęcimskiej?

– Powiem tak, jesteśmy na etapie rozmów ze wszystkimi, od których zależeć będzie nieodpłatne przekazanie terenów i obiektów Uczelni. Równocześnie zabiegamy o to, aby temat stał się ważny także dla całego regionu. Mamy potwierdzenie, że samorząd przyjął to zadanie do planu rozwoju regionalnego. Sprzyja nam zarząd miasta, ministerstwo nie stawia przeszkód. Pomyślna realizacja tej idei potrwa zapewne lata i jak zwykle zależeć będzie w dużym stopniu od zaangażowania ludzi i utożsamienia się z ideą, podporządkowaniu jej swoich możliwości. Całe kierownictwo Uczelni pracuje we wspaniałej atmosferze, którą określiłbym jako ciąg twórczy. W takim klimacie wręcz trudno nie pracować. Zaangażowanie kolegium rektorskiego przenosi się na niższe szczeble, administrację, pracowników technicznych. Dlatego z optymizmem myślę o realizacji poszczególnych, nierzadko bardzo trudnych zadań. Mam jednocześnie świadomość, że – zwłaszcza służby techniczne – bywają przeciążone, ten fakt znalazł nawet odzwierciedlenie we wspomnianym protokole, za mało ludzi zatrudnionych jest do realizacji tak wielu zadań, ale z drugiej strony świadczy to o klimacie panującym na uczelni i to napawa głębokim optymizmem. Mam nadzieję, że gdy ponownie umówimy się na rozmowę, wiele z wymienionych spraw będzie już znacznie zaawansowanych, czego sobie i całemu środowisku Politechniki serdecznie życzę.

– Dziękuję za rozmowę.

Śpiewaj razem z nami

Chór akademicki Politechniki Opolskiej ponownie organizuje nabór chętnych osób. Oferta skierowana jest do wszystkich, którzy pragną wspólnie muzykować, wykonywać muzykę oratoryjną i wokalną. Zapraszamy na próby chóru, które odbywają się w poniedziałki i czwartki w auli Wydziału Budownictwa przy ul. Katowickiej 48 w godz. od 19.00 do 21.30.

Mile widziani są mężczyźni!!!

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem: 0–601 941 830

Ewelina Konecka

Dziewiątemu w kadencji 1999-2002 posiedzeniu Senatu PO, które odbyło się 27 września br. przewodniczył prorektor ds. nauki - prof. **Jerzy Skubis**.

Na wstępie prorektor zaproponował uczczenie minutą ciszy zmarłego prof. **Rudolfa Kośmidra.**

Rozpoczynając obrady prof. J. SKUBIS przedstawił porządek posiedzenia, do którego nie wniesiono zastrzeżeń:

1) Sprawy organizacyjne:
   - informacja o wynikach wyborów dziekana na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji podanie proponowanych terminów posiedzeń Senatu PO w r. a. 2000/2001,
2) Sprawy osobowe:
   - wyrażenie zgody na rozwiązanie, z dniem 30 września br. stosunku pracy z prof. dr hab. **Stanisławem Lembrychem,**
   - opinia w sprawie mianowania prof. dra hab. S. Lembrycha na stanowisko profesora zwyczajnego w PO, z dniem 1 października 2000 r. na czas do ukończenia 70 lat życia.
3) Sprawy dydaktyczne :
   - informacja o wynikach rekrutacji na I rok studiów w PO w r. a. 2000/2001,
   - zmiany w planach studiów na kierunku *wychowanie fizyczne*,
   - zaopiniowanie planów studiów na kierunku *wychowanie techniczne* (edukacja techniczno-informatyczna)
   - zmiany w planach studiów na WEiA,
   - zaopiniowanie planów studiów podyplomowych Techniki Internetowe WEiA,
   - wytypowanie kandydata do stypendium im O. Matei.
4) Informacje o:
   - inauguracji roku akademickiego 2000/2001 w Uczelni,
   - Mszy Św. w intencji studentów i pracowników uczelni Opola,
   - nagrodach rektora dla nauczycieli akademickich i dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi,
   - przebiegu inwestycji i remontów w Uczelni,
   - nowej strukturze organizacyjnej Osiedla Akademickiego i o możliwościach kwaterowania studentów PO,
   - stypendiach Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej,
   - zaproszeniu członków Senatu PO przez rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu, w porozumieniu z przewodniczącym Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na spotkanie z Prezydentem RP, które odbędzie się w dniu 6 X br. w Uniwersytecie Wrocławskim.
5) Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.
6) Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu PO w maju i w czerwcu br.

Realizując powyższy porządek obrad prorektor ds. nauki:

· powiadomił Senat, że na stanowisko dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji została wybrana, w dniu 25 września przez Radę Wydziału dr **Agata Zagórowska**. W imieniu Senatu PO pogratulował Pani Dziekan,

· podał proponowane terminy posiedzeń Senatu PO w roku akademickim 2000/2001:- 15 XI**,** 13 XII, 2001r. – 24 I, 14 III, 16 V, 20 VI, 26 IX,

· poinformował Senat, że dr **Danuta Kowalczyk** z WWFiF pomyślnie obroniła dysertację doktora habilitowanego,

· wręczył mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PO na czas nieokreślony: dr hab**. Stefanii Grzeszczyk,** prof. PO (WB) i dr hab**. Ludmile Sadownikowej,** prof. PO (WWFiF), a na czas określony – dr. hab**. Maksymilianowi Gajkowi** (IMFiCh).

Ponadto prorektor ds. nauki poinformował o:

· inauguracji roku akademickiego 2000/2001 w naszej Uczelni i zaprosił Senat Politechniki Opolskiej na tę uroczystość w dniu 4 października br. o godz. 10.00 do auli im. prof. Oswalda Matei na Wydziale Budownictwa,

· zaproszeniu Senatu przez księdza biskupa Alfonsa Nossola na Mszę św. w intencji studentów i pracowników uczelni Opola,

· organizacji roku akademickiego 2000/2001 w naszej Uczelni,

· przyznanych nagrodach rektorskich w roku 2000 dla nauczycieli akademickich oraz dla osób nie będących nauczycielami akademickimi,

· zmianach w strukturze organizacyjnej Osiedla Akademickiego oraz o możliwościach kwaterowania studentów w PO,

· stypendiach Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej na nowy rok akademicki,

· zaproszeniu członków Senatu PO przez rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu, w porozumieniu z przewodniczącym Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na spotkanie z Prezydentem RP, które odbędzie się w dniu 6 X br. w Uniwersytecie Wrocławskim.

Natomiast prorektor ds. studenckich –

· poinformował Senat, że minister edukacji narodowej, w dniu 7 lipca br., zatwierdził Regulamin Studiów w PO oraz zapewnił, że w najbliższym czasie wszystkie jednostki organizacyjne otrzymają odpowiednią liczbę drukujących się (500 szt.) egzemplarzy. Poprosił społeczność akademicką o zapoznanie się z nowym regulaminem, który obowiązuje od nowego roku akademickiego,

· poinformował Senat, że minister edukacji narodowej przyznał w r. a. 2000/2001 dwa stypendia:
   - studentowi V roku studiów dziennych magisterskich, kierunku *elektrotechnika* - **Mariuszowi Jagielle**,
   - studentce V roku studiów dziennych magisterskich, kierunku *zarządzanie i marketing* - **Justynie Zygmunt.**

Wynikiem obrad Senatu PO w dniu 27 września br. były przyjęte uchwały:

Senat Politechniki Opolskiej:

· Zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 12 września 1990 r.o szkolnictwie wyższym, wyraził zgodę na rozwiązanie z dniem 30 września 2000 r. stosunku pracy z prof. dr hab. Stanisławem Lembrychem (WWFiF) oraz pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana WWFiF o powołanie go na stanowisko profesora zwyczajnego w PO, z dniem 1 października 2000 r. na czas do ukończenia 70 lat życia.

· Pozytywnie zaopiniował uchwalone przez Radę WWFiF zmiany w planach studiów na kierunku *wychowanie fizyczne* tj.: w r. a. 2000/2001 przeniesienie przedmiotu *lekkoatletyka* z I na II rok studiów.

· Pozytywnie zaopiniował plany studiów dla kierunku *wychowanie techniczne* (edukacja techniczno-informatyczna) - (od roku akademickiego 2000/2001):
   - studia dzienne magisterskie, specjalność:
     a) informatyczne systemy zarządzania,
     b) administrowanie (zarządzanie) energią elektryczną,
   - studia zaoczne uzupełniające magisterskie.

· Pozytywnie zaopiniował uchwalone przez Radę WEiA zmiany, od roku akademickiego 2000/2001, w planach studiów zaocznych uzupełniających magisterskich, dla *kierunku elektrotechnika*, dla specjalności *systemy telekomunikacyjne* - tj.:

Z KALENDARZA REKTORÓW

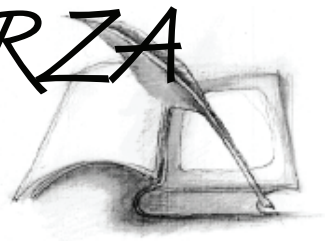

■ Rektor, prof. **Piotr Wach** zadeklarował 6 września br. swoje przystąpienie do Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej pod nazwą „Dajmy dzieciom równe szanse" – Ustawy o Fundacji Edukacji Narodowej.

■ Prorektor ds. studenckich, prof. **Grzegorz Gasiak** uczestniczył w posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, której tematem było m.in. omówienie siatek i programów studiów dziennych i magisterskich studiów uzupełniających. Komisja obradowała 26 września br.

■ 28.09.2000 r. w celu omówienia współpracy pomiędzy Politechniką Opolską a University of Highland & Islands (Szkocja) rektor zaprosił do Opola **Davida Buchanana,** przedstawiciela tej Uczelni.

■ 29.09.2000 r. prof. P. Wach wziął udział w obchodach 50-lecia Zespołu Szkół Elektrycznych im. T. Kościuszki w Opolu.

■ W dniach 30 września i 1 października br. rektor uczestniczył w uroczystościach związanych z Jubileuszem 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej, a także w kolejnej sesji KRASP, która odbyła się w Krakowie.

■ Na zaproszenie rektora Politechniki Częstochowskiej prof. **Janusza Szopy** prorektor ds. studenckich Grzegorz Gasiak uczestniczył, reprezentując Politechnikę Opolską w uroczystej inauguracji roku akademickiego, która odbyła się 2.10. br.

■ Także 2 października br. rektorzy wszystkich wyższych uczelni w Opolu wraz z prorektorami i członkami senatów oraz pracownicy opolskich uczelni uczestniczyli w uroczystej mszy św. inaugurującej nowy rok akademicki odprawionej w intencji pracowników i studentów uczelni Opola. Msza św. odbyła się w nowym kościele akademicko-seminaryjnym w Opolu przy ul. Drzymały 1a, a koncelebrę sprawowali ks. biskup **Gerard Kusz**, ks. arcybiskup **Alfons Nossol** w asyście licznych księży.

■ Nazajutrz, rektor wraz z prorektorami**:** prof. **Jerzym Skubisem,** prof. **Grzegorzem Gasiakiem i** dr. **Zygmuntem Kasperskim** uczestniczyli w inauguracji roku akademickiego 2000/2001 w Uniwersytecie Opolskim, a także w spotkaniu z prof**. Bronisławem Geremkiem**, który wygłosił wykład inauguracyjny.

■ JMRektor przewodniczył 4 października uroczystości inaugurującej nowy rok akademicki w Politechnice Opolskiej.

■ Na zaproszenie wicemarszałka województwa opolskiego – **Andrzeja Rybarczyka**, wziął udział w dyskusji nad *Programem rozwoju województwa,* pod kątem dostosowania naszego regionu do struktur unijnych. Spotkanie miało miejsce 5 bm.

■ Rektor wraz z: przedstawicielem University of Highland & Islands (Szkocja), goszczącym w Politechnice Opolskiej – Davidem Buchananem, dziekanem Wydziału Budownictwa – prof. **Tadeuszem Chmielewskim,** dr. **Jerzym Denkiewiczem** z WB i koordynatorem programu Socrates-Erasmus – mgr. **Januszem Fijakiem**, wziął udział w telekonferencji. Stronę szkocką reprezentowały władze uniwersytetu UHI oraz przedstawiciele Inverness College. Podczas półgodzinnej telekonferencji rozmawiano m.in. na tematy współpracy, uczestnictwa obu uczelni w programach europejskich i ściślejszych kontaktach naukowych.

■ W związku z uroczystymi obchodami jubileuszowymi rektor Piotr Wach został odznaczony Medalem 50-lecia Akademii Medycznej we Wrocławiu, a także uczestniczył w centralnej inauguracji roku akademickiego akademii medycznych.

■ Rektor był gościem Politechniki Śląskiej w inauguracji roku akademickiego, co miało miejsce 9 października 2000 r.

■ 16 października 2000 r. prorektor ds. nauki prof. Jerzy Skubis reprezentował uczelnię w uroczystości rozpoczynającej rok akademicki w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu.

■ 24 października br**.** w sali senatu Politechniki Opolskiej odbyło się spotkanie z przedstawicielami nauki i praktykami innowatorami ze sfery gospodarki. Na zaproszenie prorektora ds. nauki prof. J. Skubisa z referatem wystąpił wicedyrektor Departamentu Studiów i Polityki Naukowej KBN mgr inż. **Tadeusz Zaręba**. Temat referatu to *Założenia polityki naukowej i innowacyjnej*

E. Czaja U. Mazur E. Przystajko

a) przeniesienie z sem. III na sem. II przedmiotu *teoria sygnałów* (16 W i 8 Ćw),
b) przeniesienie z sem. II na sem. III przedmiotu *radiokomunikacja* (24 W),
c) przeniesienie z sem III na sem IV przedmiotu *radiokomunikacja* (8 P).

· Pozytywnie zaopiniował uchwalone przez Radę WEiA (od roku akademickiego 2000/2001) nowe plany studiów studiów podyplomowych: *techniki internetowe*.
· Wytypował **Rafała Stanisławskiego**, studenta V roku *elektrotechniki* Wydziału Elektrotechniki i Automatyki –– do stypendium naukowego im. prof. Oswalda Matei ufundowanego w roku akademickim 2000/2001 przez Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej.
· Wyraził zgodę na przyjęcie terenu i wybranych obiektów APC – METALCHEM S.A. z przeznaczeniem ich na cele dydaktyczne i badawcze dla Politechniki Opolskiej.
· Zatwierdził protokoły z posiedzeń Senatu PO w dniach: 17 maja 2000 r. i 21 czerwca 2000 r.

Urszula Mazur, sekretarz rektora

Nagrody JM Rektora dla nauczycieli akademickich

Początek roku akademickiego jest także okazją do wyróżnienia niektórych pracowników nagrodą JMRektora. Nagrody przyznawane są dla dwóch grup pracowników; dla nauczycieli akademickich oraz pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Nagroda rektora przyznawana jest w dwóch stopniach indywidualnie i zespołowo.

Komisja ds. nagród pracująca pod przewodnictwem prorektora ds. nauki, prof. **Jerzego Skubisa** wyłoniła spośród zgłoszonych propozycji do nagrody. JMRektora w roku 2000, za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, w zakresie kształcenia i rozwoju kadry naukowej oraz za aktywność zawodową i osiągnięcia organizacyjne. następujących nauczycieli akademickich:

- dr inż. **Henryk Achtelik** nagrodę indywidualną II stopnia za skonstruowanie i wdrożenie do procesu dydaktycznego oraz badań naukowych energooszczędnych maszyn do testów zmęczeniowych.
- prof. dr hab. inż. **Janusz Boss** nagrodę indywidualną I stopnia za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną oraz w zakresie rozwoju kadry naukowej.
- prof. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski** nagrodę indywidualną II stopnia za działalność naukową oraz kształcenie i rozwój kadry naukowej, szczególnie za publikacje z zakresu mechaniki budowli.
- dr hab. inż. **Grzegorz Gasiak**, prof. PO nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia dydaktyczne, naukowe oraz w zakresie rozwoju kadry naukowej.
- prof. dr hab. inż. **Wit Grzesik** nagrodę indywidualną I stopnia za uzyskanie tytułu naukowego profesora nauk technicznych.
- dr hab. inż. **Stefania Grzeszczyk** prof. PO nagrodę indywidualną I stopnia za osiągnięcia w dziedzinie naukowo -badawczej, kształcenia kadry naukowej oraz aktywność zawodową i organizacyjną w latach 1996–1999.
- prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza** nagrodę indywidualną I stopnia za osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne.
- dr hab. inż. **Józef Kędzia**, prof. PO nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz w zakresie rozwoju kadry naukowej, a także za aktywność zawodową i działalność organizacyjną.
- dr hab. **Rudolf Kośmider**, prof. PO nagrodę indywidualną I stopnia za całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.
- dr hab. inż. **Krzysztof Latawiec** prof. PO nagrodę indywidualną I stopnia za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie automatyki i robotyki.
- dr inż. **Marcin Lorenc** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe w kategorii młodych pracowników nauki w dziedzinie techniki wysokich napięć.
- prof. dr hab. inż. **Ewald Macha** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe w dziedzinie badań nad wieloosiowym zmęczeniem materiałów.
- dr **Ryszard Miążek** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe, aktywność zawodową i działalność organizacyjną w szczególności za publikacje dotyczące badań dziejów jednostek terytorialnych.
- dr inż. **Andrzej Nowak** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe w dziedzinie spawalnictwa, w tym cykl publikacji na temat elektrod wolframowych oraz za działalność organizacyjną.
- dr hab. **Marian Partyka** prof. PO nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe, szczególnie publikacje na temat logiki wielowartościowych procesów decyzyjnych dla metrologii projektowania i zarządzania.
- dr hab. **Ludmiła Sadownikowa** prof. PO nagrodę indywidualną I stopnia za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego nauk psychologicznych
- dr inż. **Norbert Szmolke** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe, w tym: pracę doktorską, cykl publikacji z dziedziny hydrodynamiki złóż fluidalnych oraz działalność dydaktyczną i organizacyjną w latach 1996–1999.
- mgr inż. **Rafał Wróbel** nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe w kategorii młodych pracowników nauki
- dr hab. inż. **Jerzy Wyrwał**, prof. PO nagrodę indywidualną I stopnia za osiągnięcia naukowe, kształcenie i rozwój kadry naukowej, działalność zawodową oraz organizacyjną.
- dr **Franciszek Gajda** - dr inż. **Karol Grandek** nagrodę zespołową I stopnia (50% + 50%) za działalność dydaktyczną, w tym za opracowanie koncepcji, wdrożenie i nadzór nad dwujęzycznym systemem studiów na kierunku *Informatyka* na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki.

- prof. dr hab. **Oleksandr Hachkevych**, dr **Zygmunt Kasperski** nagrodę zespołową I stopnia (60% + 40%)za działalność naukową, w tym monografię pt. „Modele i metody matematyczne w zagadnieniach brzegowych termomechaniki ciał przewodzących" oraz publikacje z zakresu wybranych nieklasycznych zagadnień brzegowych fizyki matematycznej.
- dr inż. **Małgorzata Kaliczyńska**, dr hab. inż. **Ryszard Rojek**, prof. PO nagrodę zespołową I stopnia (50% + 50%) za organizację XIII Krajowej Konferencji Automatyki - KKA' 99 w Opolu w dniach 21–24 września 1999 r.
- dr **Józef Wojnar**, mgr **Paweł Czerepok** - nagrodę zespołową I stopnia (50% + 50%) za całokształt pracy dydaktyczno-organizacyjno-sportowej.

EKOINŻYNIEROWIE W KRAINIE WILKA

Bieszczady to pasmo górskie w południowo-wschodniej Polsce. Jest to jedyny w granicach naszego kraju obszar Karpat Wschodnich, o którym „bieszczadnicy" mówią, że to kraina wilka i rysia. Góry mają budowę fałdową, zbudowane są ze skał fliszowych, a wypiętrzyły się w trzeciorzędzie, w czasie orogenezy alpejskiej, a potem sfałdowały.

Bieszczady są pasmem wyjątkowym. Na skutek tragicznych wydarzeń historycznych w latach 1945-47 góry te będące dotąd we władaniu Łemków, Bojków oraz Dolinian, zupełnie opustoszały, a niepodzielną władzę objęła tu natura. Jest to chyba jedyny tak duży obszar, gdzie przyrodzie udaje się powrócić do pierwotnej formy.

Teren Bieszczadzkiego Parku Narodowego jest zamieszkiwany przez licznie występującą zwierzynę dawnej puszczy bieszczadzkiej: niedźwiedzie, wilki, rysie, żbiki, żubry, jelenie, gadożery, jastrzębie, orły. Nie ma takiego drugiego miejsca, gdzie człowiek może być tak blisko natury i w tak wyraźny sposób obserwować naturalną równowagę przyrody.

Pasmo górskie zadziwia nie tylko pod względem ekologicznym, ale również jako fenomen kulturowo-socjologiczny. Po wojnie, po akcji „Wisła" w niemal zupełnie wyludnione góry ponownie zaczęli ściągać przeróżni ludzie, nie brakowało wśród nich oryginalnych i ciekawych osobowości, uciekinierów od wszechobecnej cywilizacji. To właśnie oni stworzyli legendę i niezapomniany koloryt gór i natury Bieszczad. Właśnie dlatego Klub EKO-INŻYNIERA postanowił poznać i zobaczyć ten fenomen.

Najlepszą metodą poznania tak oryginalnego skrawka Polski było urządzenie tam obozu naukowego. Wzięło w nim udział 12 dzielnych ekoinżynierów pod kierunkiem pani dr **Krystyny Słodczyk**. Wyjazd zaplanowaliśmy na wieczór 29 czerwca. Jednak już w Opolu zaczęły się przygody, bo jak się okazało w tym samym czasie koledzy zaplanowali strajk. Na szczęście poza strachem prawie żadnych konsekwencji nie było. W dwóch niezależnych grupach dotarliśmy do stacji w Zagórzu, a następnie udaliśmy się do celu, czyli Wetliny i *Zajazdu pod połoniną*. Tuż po zakwaterowaniu udaliśmy się wszyscy w góry, na początek wybraliśmy dość łagodny Jawornik (1022 m n.p.m.) Po powrocie poszliśmy do kultowej dla bieszczadzkich turystów „Bazy ludzi z mgły". Takiego pysznego piwa z sokiem nie ma nigdzie na świecie, ale warunek… trzeba być po górskim marszu. Tak zakończył się pierwszy dzień. Każdy następny wyglądał podobnie, zaczynał się od nieznanego, a kończył wypełniony emocjami i przygodami.

Co rano po śniadaniu wychodziliśmy w góry, a trzeba przyznać, że trzeba się nieraz wiele natrudzić, aby je zdobyć. Prawie każde podejście kończy się wewnętrzną walką, ale po wejściu na szczyt bardzo szybko zapomina się o zmęczeniu i znikają wątpliwości, czy trud był współmierny z widokiem jaki się stamtąd roztacza. Wszędzie dokoła rozpościera się morze traw falujących na wietrze, a dalej już tyko zielone góry, gdzieniegdzie unosi się szary dym ponad lasem (w Bieszczadach produkuje się duże ilości węgla drzewnego).

Zwykle jest to dopiero połowa drogi, do przejścia pozostaje cała połonina i zejście w dół równie ciężkie i kłopotliwe jak wejście. Jeśli w międzyczasie trochę popadało, to na dole można znaleźć się szybciej niż się to planowało.

Tak właśnie zdobyliśmy Połoninę Wetlińską, gdzie na zmaltretowanych przez wicher ekoinżynierów czekała gorąca herbata. Herbata tym smakowitsza, bo podana przez samego Lutka Pińczuka, legendę Bieszczad w prowadzonym przez niego schronisku Chatka Puchatka. Pamiętacie piosenkę *Mam domek na Połoninie i dziewczę w sukni niebieskiej*…- to właśnie on jest tym bieszczadzkim kowbojem.

Zdobyliśmy też Małą i Wielką Rawkę oraz Połoninę Caryńską, ale nigdzie nas tak nie przewiało jak na szczycie Smereka. Można powiedzieć, że wicher wtłaczał nam oddech z powrotem do płuc, a my mieliśmy wrażenie, że wiatr zepchnie nas do Kalnicy.

Natomiast na trasie od Jaworzca przez Kiczerę i Falową czekały nas takie niespodzianki jak forsowanie lodowatej wody rzeki Wetliny, a potem zupełnie zarośniętego szlaku, po którym wędrowali jedynie chyba tacy jak my zapaleńcy. Oglądaliśmy też „leśne muzea techniki" w postaci porzuconych onegdaj maszyn do zrywki drewna, które ktoś zostawił kiedyś w lesie, a one porosły młodymi drzewami…

Pełen emocji, ze względu na walory widokowe był szlak z Wołosotego na, Rozsypaniec, Krzemień, Halicz, Tarnicę i Szeroki Wierch. W Bieszczadach mogliśmy podziwiać w wielu miejscach duże enklawy pierwotnej puszczy karpackiej. Pomimo prowadzonej tu od początku XX wieku masowej wycinki lasów przetrwały w wielu miejscach ogromne ponadstuletnie jodły i buki przekraczające 40 m wysokości i nie mniej dorodne jawory. Obserwowaliśmy zjawisko sukcesji wtórnej, czyli zasiedlenie terenów dawnej działalności człowieka. Proces ten nastąpił w wyniku wyludnienia i zaniku gospodarowania na większości obszaru, będącego teraz Bieszczadzkim Parkiem Narodowym. Już od ponad pięćdziesięciu lat przyroda cierpliwie i wytrwale odbiera to, co przez wieki wydzierał jej człowiek. Obecnie w Bieszczadach jest wiele miejscowości, o których istnieniu wie się tylko dlatego, że są jeszcze zapisane na niektórych mapach. Niesamowite wrażenie robią urywające się w lesie ścieżki, albo ni stąd ni zowąd fragmenty dróg bitych w sercu lasu, zdziczałe sady i zarastające fragmenty fundamentów.

Głównym celem powołania Bieszczadzkiego Parku Narodowego była ochrona procesów i zasobów przyrodniczych, prowadzenie badań naukowych oraz udostępnianie parku do edukacji ekologicznej. Toteż po parku chodziliśmy jak po „wielkim muzeum przyrody".

Uczestnicy obozu ze swoją gospodynią w „Zajeździe pod połoniną"

Poznawaliśmy roślinność mającą specyficzne dla krajobrazu cechy wschodniokarpackie. Na szlakach wiodących od Wołosatego mogliśmy przeanalizować charakterystyczny dla Bieszczad układ pięter klimatyczno-roślinnych. Pierwszym piętrem jest kraina dolin, gdzie wcześniej funkcjonowały charakterystyczne bieszczadzkie wsie. Z Wołosatego, wsi przedwojennej o ponad 200 numerach zostały teraz tylko cztery domy. Ale funkcjonuje też zachowawcza hodowla konika huculskiego, gatunku bardzo dobrze znoszącego niedogodności klimatyczne Bieszczad. Hucułki wypasają się na zboczach Tarnicy, a potem wracają do domu w Wołosatem.

W okolicy opuszczonych wiosek dominują teraz pasma zadrzewień, terasy po dawnych polach i łąkach, grupy owocowych drzew. Dewastacji tej krainy dokonywało przedsiębiorstwo Iglopol, głównie poprzez meliorowanie łąk, co doprowadziło do ich degradacji. Utrzymanie krainy dolin wymaga specjalnych zabiegów ochrony czynnej. W dolinach zachowały się już prawie nie spotykane torfowiska wysokie, kolejny ewenement przyrodniczy.

Kolejnym piętrem jest regiel dolny, obszar od krainy dolin do górnej granicy lasu, czyli do 1200 m n.p.m. Dominuje tu obszar buczyny karpackiej. Zespół ten zróżnicowany jest na kilka podzespołów: typowy, z turzycą i trawami , ale także z męczennicą trwałą i czosnkiem niedźwiedzim. Tam gdzie dawniej prowadzono wypas bydła i drzewka były narażone na obgryzanie, teraz wykształcił się zespół buczyny krzywulcowej. Człowiek pozyskiwał pastwiska metodą wypalania lasu. Tak uzyskane łąki śródleśne nazywano carynkami. Niektóre z carynek zachowały się dzięki wypasającym je dzikim zwierzętom, przede wszystkim dzięki jeleniom i żubrom.

Bardzo ciekawe jest porównanie układu dzisiejszych carynek z planami katastralnymi z 1852 roku. Wzdłuż potoków, na glebach aluwialnych występuje olszynka karpacka. Niewiele jest płatów boru świerkowo-jodłowego.

Osobliwością Bieszczad są połoniny, zajmujące piętro halne, łąki górskie zarastające kępami drzew i krzewów. Dominują tutaj traworośla, ziołorośla, borówczyska, i murawy alpejskie. Z krzewów występuje olcha zielona i wysokogórska odmiana jarzębiny.

Próbowaliśmy też poznać faunę bieszczadzką, w większości, niestety obecną w formie eksponatów muzeum przyrodniczego BPN w Ustrzykach Dolnych. Spotkaliśmy kilku przedstawicieli gatunków takich jak: kumak górski, jaszczurka żyworódka, traszkę górską i ważkę żagnicę i wiele innych ciekawych zwierząt. Nie natknęliśmy się wprawdzie na niedźwiedzia, ale wystarczył nam widok śladów jego bytowania na terenie starej drewnianej cerkwi. Poodrywane deski w ścianach zaniepokoiły mieszkańców, którzy zgłosili na policji próbę włamania. Na szczęście jak się potem okazało, sprawcą całego zamieszania był żądny miodu misio.

Natomiast samo muzeum jest smutne i rozpaczliwie niezadbane. Główne eksponaty to odlew nosorożca w Straduni (ten sam w całej Polsce) wypchany żubr z rodziną, wilcza, dziwnie pokrzywiona wataha, strasznie już suche motyle i niedźwiedź zastrzelony przez premiera Jaroszewicza. Lepiej już wybierzcie się na którąś z przyrodniczych ścieżek parku. Choćby tę, która prowadzi z Ustrzyk Górnych do Wołosatego. W Ustrzykach Górnych poznacie atmosferę pogranicza, pośpiewać można z tubylcami w knajpce „Keremenos", a gdy wyruszycie na spacerowy szlak będziecie mogli prześledzić tworzenie się kolejnych zespołów roślinnych, od łęgu wierzbowo-olchowego do olszynki, poznać rośliny łąki, trzcinowiska i siedlisko żmiji zygzakowatej (uwaga!) oraz rośliny i zwierzęta torfowiska wysokiego.

Interesował nas także sposób w jaki chroniony jest ten cenny obszar i jakie korzyści czerpią z niego tamtejsi mieszkańcy.

Bieszczadzki Park Narodowy obejmuje 28 tys. ha, jest drugim co do wielkości parkiem narodowym w Polsce i ciągle się rozwija. W 1992 roku pod egidą UNESCO utworzono tu pierwszy w Europie rezerwat biosfery. Jego powierzchnia na terenie trzech państw to 164 tys. ha, z tego na Polskę przypada 108 tys ha. Jednak samo powołanie rezerwatu nie chroni obszaru. Dużym zagrożeniem dla najcenniejszych fragmentów Bieszczad są turyści. Spora ich liczba przewijająca się przez góry pozostawiając liczne ślady niekorzystnych oddziaływań. Szczególnie dobitnie widać to np. na przełęczy między Szerokim Wierchem a Tarnicą. Mówiąc krótko: Bieszczady są zaśmiecane i rozdeptywane. Turyści często schodzą z wytyczonych szlaków, zadeptują cenne stanowiska unikatowych rośli i zwierząt, głównie bezkręgowców. Rozdeptywanie przyspiesza erozję, zwietrzelina jest bowiem wypłukiwana przez wodę opadową i wywiewana przez silne wiatry (deflacja).Problem jest tym większy, że niemal na całej długości Bieszczad Wysokich (najbardziej uczęszczany fragment gór) szlaki widokowe usytuowane są tuż przy najcenniejszych stanowiskach przyrodniczych.

Od kilku lat w parku prowadzony jest monitoring głębokości i szerokości ścieżek turystycznych oraz mierzy się strefy rozdeptania na kopułach szczytowych.

Efektem naturalnej erozji skalnej jest w Bieszczadach występowanie grechotów, rozsypańców i gorgan. Jest to rodzaj rumowisk skalnych, szczególnie dobrze widocznych pod Tarnicą, na której można spotkać też „wędrujące kamienie".

Do innego typu zagrożeń należą koncepcje budowy w otulinie parku dużych stacji narciarskich lub zapor betonowych w górnym biegu górskich potoków.

Osobnym, ale równie ciekawym zagadnieniem jest historia tego regionu i ludzi tam mieszkających. Jeżdżąc trasą małej i dużej pętli bieszczadzkiej mieliśmy okazję zwiedzić nieliczne już pozostałości po czasach świetności tych terenów. Nasz kierowca, lokalny patriota, pan Roman Bieniek opisał nam jak naprawdę trudne były stosunki między Polakami a ludnością ukraińską i w jakich warunkach przyszło żyć ludności przesiedleńczej.

Byliśmy w miejscu zamachu na wiceministra obrony narodowej gen. Karola Świerczewskiego. Dziś stoi tam podniszczony pomnik, jak dowiedzieliśmy się, kilkakrotnie już planowano jego rozbiórkę. Nasz przewodnik opowiedział nam w najdrobniejszych szczegółach przebieg zamachu.

Oglądaliśmy stare kościółki i drewniane cerkwie, często jedyne dowody istnienia tam jakichkolwiek miejscowości oraz odbudowane przez ludzi oddanych Bieszczadom cerkwie w Łopience i Średniej Wsi. Była to bardzo cenna i niezapomniana lekcja historii.

Od niedawna ponownie czynny jest fragment starej kolejki wąskotorowej, która kiedyś swym zasięgiem docierała do najdalszych zakątków Bieszczad. Budowę kolejki rozpoczęto w XIX w., a budowniczych sprowadzono aż z Włoch. W 1964 r. budowa została zakończona i bieszczadzki Orient-Ekspres sunął posapując i pogwizdując na trasie 74 km.

Nie mogliśmy odmówić sobie przyjemności przejechania się ciuchcią z Majdanu do Przysłupa, by potem skosztować pstrągów z tamtejszej hodowli i podziwiać cuda rzeźby w drewnie w miejscowej stodole - galerii o nazwie „Fantasmagoria".

Kiedyś na opolskim festiwalu święciła triumfy piosenka „Deszcz w Cisnej". Sprawdziliśmy, w Cisnej rzeczywiście pada tylko 355 dni w roku, natomiast sama Cisna to bardzo ciekawa miejscowość, w której odtworzono szaniec, za którym garstka milicjantów obroniła się przed atakiem kilkakrotnie liczniejszych sił UPA. Przy drodze do Baligrodu mogliśmy obejrzeć *chyże ,* czyli chaty, w których mieszkali Bojkowie. Miejscem bardzo przyjemnym i nasyconym miejscową atmosferą jest bar „Siekierezada", obwieszony obrazami i rzeźbami bieszczadzkich twórców, z groźnie wbitą siekierą w stół.

Byliśmy też na Bieszczadzkich „Krupówkach" w Polańczyku nad zalewem Solińskim. Tu ujrzeliśmy zupełnie inny wizerunek tych gór. Gładkie asfaltowe drogi, po których jeżdżą drogie i eleganckie wozy, a turyści nawet na chwilę nie rozstają się ze swoimi „komórkami", wzrok sycąc bezkresem wody zalewu. Nie mogliśmy uwierzyć, że są to te same Bieszczady, zupełnie nie przypominało to krainy zapomnianej przez Boga, po której grasują wilki. Czasami można było

Dokończenie na stronie 26

Wydział Budownictwa

XLVI Konferencja Naukowa w Krynicy

W dniach 17–22 września odbyła się w Krynicy XLVI Konferencja Naukowa Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN i Komitetu Nauki PZITB na temat *Problemy naukowo badawcze budownictwa*. Tradycyjnie oprócz tematyki ogólnej dyskutowane były referaty objęte tematyką problemową („Infrastruktura inżynieryjna miast"). W konferencji wzięło udział blisko sześćset osób, a w śród nich: profesorowie **Tadeusz Chmielewski, Roman Jankowiak, Zbigniew Mańko**, **Wojciech Skowroński, Zbigniew Zembaty** oraz adiunkci **Jan Centkowski, Jan Mizera, Henryk Nowak**, **Lesław Tarczyński** i asystenci **Beata Stankiewicz, Przemysław Jakiel** z Wydziału Budownictwa. Wydział pod przewodnictwem prof. Tadeusza Chmielewskiego otrzymał zaszczytne zaproszenie do prowadzenia przyszłorocznej, XLVII Konferencji w Krynicy. Prace przygotowawcze zostały już rozpoczęte.

Podczas tegorocznej sesji *Obiekty mostowe* dyskutowane były referaty:

- Jakiel P., Mańko Z.: Badania dynamiczne stalowego mostu wantowego w Sieradzu,
- Mańko Z., Szymański P.: Drgania modeli pomostów mostów podwieszonych podczas badań w tunelu aerodynamicznym oraz
- Stankiewicz B., Mańko Z.: Oddziaływanie wiatru na metalowe modele pylonów mostów wantowych w tunelu aerodynamicznym.

W „Sesji grantowej", wzorem lat ubiegłych poświęconej prezentacji najlepszych grantów KBN, prof. W. Skowroński przedstawił wyniki dwuletniego, rozliczonego z początkiem roku, grantu „Analiza pożarowa konstrukcji stalowych ze szczególnym uwzględnieniem dźwigarów kratowych".

Tradycyjnie podczas konferencji ujawniany jest werdykt Jurorów i wręczana nagroda im. prof. Stefana Bryły oraz nagroda im. prof. Wacława Żenczykowskiego. W tym roku nagrodę im. prof. S. Bryły otrzymał prof. Zbigniew Zembaty. To już czwarty laureat wywodzący się z naszej uczelni. Laureatowi składamy serdeczne gratulacje.

J.B. Czabak

W dniach 28 IX – 1 X 2000 r. w ośrodku wypoczynkowym Silesiana w Kokotku koło Lublińca oraz w Politechnice Śląskiej w Gliwicach odbyła się kolejna edycja cyklicznej Konferencji Naukowo-Technicznej *Procesy Budowlane*, zorganizowana przez Katedrę Procesów Budowlanych Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Sekcję Organizacji i Zarządzania w Budownictwie Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, poświęcona zagadnieniom związanym z szeroko pojętą realizacją procesów i obiektów budowlanych. W trakcie Konferencji świętowano jubileusz 70-lecia prof. **Jana Mikosia** z Politechniki Gliwickiej, któremu została poświęcona część inauguracyjna Konferencji (która odbyła się w Gliwicach) oraz sesja Ekologiczność procesów budowlanych. W obradach wzięło udział kilkadziesiąt osób z kraju i zagranicy - zarówno pracowników nauki, jak i praktyków. W Konferencji brał udział dr inż. **Grzegorz Ginda** z Katedry Podstaw Projektowania Budowlanego, który wygłosił referat „Efektywność systemów wspomagających zarządzanie przedsiębiorstwem". Następną edycję Konferencji *Procesy Budowlane*, która odbędzie się w Puławach zapowiedziano na maj 2001 r.

G.G.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

Seminarium elektryków w Istebnej

Pod koniec września odbyło się w Istebnej – Pietraszonce XIV Beskidzkie Seminarium Elektryków (BSE), zorganizowane przez prof. **Krzysztofa Kluszczyńskiego** z Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej Oddział w Gliwicach. Miejscem obrad, jak zawsze, było schronisko studenckie – tzw. chatka. Pogoda była przepiękna, co dla uczestników było dodatkową atrakcją. Z naszej Uczelni w seminarium uczestniczyli: prof. **Krystyna Macek – Kamińska**, prof. **Marian Łukaniszyn**, dr **Ryszard Beniak** i dr **Jadwiga Krych**. Istotną cechą BSE, wyróżniającą je z innych „elektrycznych" konferencji jest różnorodność tematyki prezentowanych referatów. Zaproszone wykłady omawiały m. in.: *Warunki normalizacyjne, jakie musi spełniać Polska, aby stać się członkiem Unii Europejskiej* (dr **Tomasz Schweitzer** – dyrektor Zespołu Elektryki w Polskim Komitecie Normalizacyjnym), *Wybrane efekty oddziaływań elektrotermicznych w układach elektronicznych* (prof. **Włodzimierz Janke** z Politechniki Koszalińskiej), *Ocenę możliwości wykorzystania energii wiatru w rejonie Gór Świętokrzyskich* (prof. **Jan Stępień** z Politechniki Świętokrzyskiej), *Cyfrowe urządzenia automatyki elektroenergetycznej* (dr **Zbigniew Wysocki** z Politechniki Śląskiej), *Perspektywy rozwoju magnesów trwałych* (dr **Barbara Ślusarek** z Instytutu Tele- i Radiotechnicznego w Łodzi), *Nowoczesne technologie w inteligentnych budynkach* (dr **Wiesław Jakubas** z Politechniki Krakowskiej), *Stabilność asymptotyczną systemów dodatnich* (prof. **Wojciech Mitkowski** z AGH). Nasi koledzy przedstawili: **M. Łukaniszyn, P. Wach, R. Wróbel, M. Jagieła**: *Nowy sposób wzbudzenia silników tarczowych prądu stałego,* **R. Beniak**: *Sterowanie typu śledzącego układu drugiego rzędu z silnikiem bezszczotkowym prądu stałego*. Bardzo interesujące było wystąpienie **Mai Dudy** (studentki Uniwersytetu Wrocławskiego) o śląskich noblistach – fizykach kwantowych: Otto Sternie i Marii Göppert-Mayer oraz pana **Bogdana Kasprowicza** (prawnika z Katowic) o historii Politechniki Lwowskiej.

Na jeden dzień obrady przeniosły się z chatki do większego schroniska w sąsiednim przysiółku Istebnej – w Zaolziu. Tam witaliśmy gości (z rektorem Politechniki Śląskiej prof. **Bolesławem Pochopieniem),** którzy przyjechali złożyć życzenia z okazji 50. urodzin czterem uczestnikom BSE: prof. **Julianowi Gembalskiemu** – rektorowi Akademii Muzycznej w Katowicach, prof. **Tadeuszowi Trzaskalikowi** z Akademii Ekonomicznej w Katowicach, prof. **Andrzejowi Świerniakowi** z Politechniki Śląskiej i prof. Krzysztofowi Kluszczyńskiemu. Jubilaci wygłosili krótkie wykłady, z których najbardziej „techniczny", lecz przygnębiający był referat prof. Świerniaka pt. *Matematyka starzenia się – o modelowaniu skracania telomerów.* Pod wieczór w kościółku na Stecówce

odbyła się msza św. odprawiona przez Ks. Arcybiskupa dr. **Damiana Zimonia** oraz koncert w wykonaniu prof. Juliana Gembalskiego, prof. **Tadeusza Sławka** (rektora UŚ) i **Elżbiety Grodzkiej** z Akademii Muzycznej w Katowicach. Wszyscy tradycjnie zostaliśmy obdarowani akwafortami Tadeusza M. Siary z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

Z żalem żegnaliśmy piękne, kolorowe Beskidy, obiecując sobie spotkać się za rok.

J. Krych

Mikromaszyny i Serwonapędy 2000

W dniach od 10 do 14 września 2000 r. odbyło się w Kamieniu Śląskim XII Międzynarodowe Sympozjum Mikromaszyny i Serwonapędy (MiS 2000).

Sympozja *Mikromaszyny i Serwonapędy* są jedyną w Polsce regularną konferencją naukowo-techniczną dotyczącą zagadnień związanych z mikromaszynami (maszynami elektrycznymi małej mocy do układów automatyki i sterowania, do sprzętu fonicznego i sprzętu gospodarstwa domowego, do sprzętu wojskowego i dla motoryzacji, itp.). Od wielu lat są one pomostem pomiędzy nauką a praktyką w dziedzinie mikromaszyn i związanych z nimi innymi dziedzinami techniki. Zakres merytoryczny sympozjów obejmuje teorię, konstrukcję, technologię i badania mikromaszyn, zespołów napędowych oraz układów zasilania, regulacji i sterowania. W roku 1992 włączono w ich zakres także problemy związane z nowym podejściem do jakości przyjętym w Unii Europejskiej, wynikającym m.in. z norm PN-ISO 9000 i PN-EN 45000, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów elektrotechnicznych.

Sympozja MiS organizowane są przez Instytut Elektrotechniki w Warszawie pod patronatem Polskiej Akademii Nauk, zwykle we współpracy z producentami mikromaszyn (ASPA – Wrocław, BESEL – Brzeg, EDA – Poniatowa, MIKROMA – Września, SILMA – Sosnowiec, ZELMER – Rzeszów), którzy w czasie wizyt w zakładach uczestników sympozjów przedstawiają nie tylko swe dokonania produkcyjne, ale także, w wygłaszanych referatach, osiągnięcia w dziedzinie konstrukcji i technologii produkowanych mikromaszyn.

Historia sympozjów MiS sięga 1978 roku. Obrady odbywają się najczęściej w ciekawych krajobrazowo i historycznie miejscach, m.in. w Czerniejewie k. Poznania, Kazimierzu Dolnym, Książu, Malborku, Przegorzałach k. Krakowa, Rydzynie, a w 2000r. miejscem obrad było Sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim – Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

Roli współorganizatora i gospodarza MiS 2000 podjęła się Politechnika Opolska (Wydział Elektrotechniki i Automatyki, Katedra Automatyzacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych). Komitet Programowy Sympozjum, któremu przewodniczył prof. **Mirosław Dąbrowski** (PAN), składał się z wybitnych przedstawicieli krajowych i zagranicznych placówek naukowych. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczyli prof. **Jerzy Zadrożny** (Instytut Elektrotechniki) oraz prof. **Piotr Wach** (Politechnika Opolska). Ciężar wszelkich działań organizacyjnych spoczywał na barkach trzech osób: **Tomasza Makosa, Jarosława Zadrożnego** (Instytut Elektrotechniki) oraz **Krystyny Macek-Kamińskiej** (Politechnika Opolska).

W Kamieniu Śląskim spotkało się 90 naukowców z kraju i zagranicy, w tym goście z Japonii, Grecji, Turcji, Rosji, Litwy, Czech, Rumunii. Obrady rozpoczęła msza św. sprawowana w Kaplicy św. Jacka przez ks. dziekana prof**. Helmuta Sobeczko**.

W czasie obrad wygłoszono 65 referatów zgrupowanych w 10 sekcjach. Pracownicy naukowi Katedry Automatyzacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych w liczbie 12 osób wyraźnie zaznaczyli swoją obecność na Sympozjum prezentując 6 referatów.

Goście Sympozjum mieli okazję poznać gościnną ziemię opolską – poczynając od Sanktuarium św. Jacka, po którym oprowadzał gospodarz obiektu – ks. **Erwin Mateja**, poprzez miejscowość Kamień Śląski, która właśnie we wrześniu została uhonorowana w konkursie na najpiękniejsza wieś europejską, Opole, Sanktuarium na Górze św. Anny, Pomnik oraz Muzeum Czynu Powstańczego. W drugim dniu Sympozjum odbyła się wycieczka do Brzeskiej Fabryki Maszyn Elektrycznych, gdzie można było zapoznać się z warunkami pracy w zakładzie i aktualną produkcją. Szczególne wrażenie na uczestnikach MiS 2000 wywarła wizyta w Brzegu. Dyrektor Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu **Paweł Kozerski** zapoznał gości z najciekawszymi zabytkami miasta (Ratusz, Kościół św. Krzyża, Zamek). W pięknych salach zamku odbył się koncert muzyki renesansowej w wykonaniu krakowskiego zespołu Camerata Cracovia. Po uroczystej kolacji na dziedzińcu zamku odbył się pokaz walk i tradycji rycerskich.

Z okazji konferencji został przygotowany okolicznościowy stempel pocztowy wg projektu **Marcina Kamińskiego,** którym, na specjalnym stoisku pocztowym, uruchomionym z okazji obrad Sympozjum, była stemplowana korespondencja.

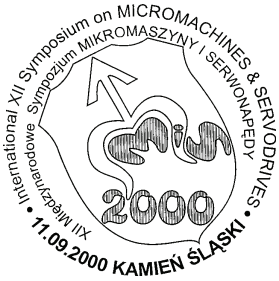

Należy też wspomnieć, że Sympozjum miało odpowiednią obsługę medialną zapewnioną przez Radio Opole i Nową Trybunę Opolską.

Krystyna Macek-Kamińska

Wydział Mechaniczny

■ W dniach 9-15 września br. prof. **Józef Suchy** uczestniczył w Światowym Kongresie Odlewnictwa w Paryżu, podczas którego wygłosił referat (współautorami byli profesorowie **Zbigniew Górny** i **Bohdan Mochnacki**), ponadto przewodniczył konferencji naukowej oraz prezentował - podczas uroczystości oficjalnych - zaproszenia na światową imprezę tej branży w roku 2001 w Warszawie. Odwiedził także kilka zakładów przemysłowych we Francji.

Na kongresie uchwalono zasadnicze zmiany w strukturze organizacji międzynarodowej. Prace nad tymi zmianami prowadzone były w okresie prezydentury prof. J. Suchego. Został on wybrany na lata 2001-2002 do Zarządu powołanej w Paryżu *World Foundrymen Organization*.

Czas na miłą wiadomość: podczas Światowego Kongresu Odlewnictwa prof. J. Suchy odznaczony został złotą honorową odznaką CIATF (*Międzynarodowego Komitetu Odlewni-*

czych Stowarzyszeń Technicznych). Jest ona niewątpliwie uhonorowaniem przez międzynarodową społeczność zasług Profesora w tworzeniu nowych struktur branży odlewniczej w zmieniającym się świecie.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w poszukiwaniu i realizowaniu nowych, bardziej przystających do otaczającej nas rzeczywistości, pomysłów.

■ W dniu 19.09. br. pracownicy Katedry Materiałozawstawa i Technologii Bezwiórowych prof. J. Suchy i dr **Anna Pocica** uczestniczyli w konferencji „*Krzepnięcie metali i stopów*", połączonej z jubileuszem pięćdziesięciolecia pracy zawodowej prof. **Stanisława Jury** z Politechniki Śląskiej.

■ W dniach 20-22 września br. w Kielcach odbywały się międzynarodowe targi odlewnictwa „*METAL 2000*", na których prezentowało się 270 wystawców.

Patronat honorowy nad targami objęli wiceminister i minister gospodarki oraz minister nauki.

Targi otworzył przewodniczący komitetu programowego – prof. J. Suchy. Podczas konferencji prasowej omówił on przebieg imprezy targowej i poinformował, że w roku przyszłym będzie ona, wraz z Forum Technicznym w Krakowie, najważniejszym wydarzeniem branży odlewniczej pod patronatem światowej organizacji WFO.

■ Komitet Badań Naukowych powołał odrębny wydział i sekcje do rozpatrywania grantów celowych. Przewodniczącym sekcji C-2 został prof. J. Suchy.

Gratulujemy i nie ukrywamy, iż wiążemy nadzieje z tym znaczącym wydarzeniem.

■ W dniach 11-13 września prof. **Roman Ulbrich** oraz mgr **Iwona Bilska**, doktorantka w Katedrze Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej, wzięli udział w międzynarodowym sympozjum „ *Wymiana Ciepła i Odnawialne Źródła Energii*", które odbyło się w Łebie. Zaprezentowany, wspólny referat na temat oceny możliwości wdrażania alternatywnych źródeł energii w warunkach Polski, spotkał się z dobrym przyjęciem.

■ 28 września, w auli Politechniki Opolskiej przy ul. Katowickiej, odbyło się uroczyste pożegnanie absolwentów Wydziału Mechanicznego, z udziałem prorektora ds. studenckich prof. **Grzegorza Gasiaka** i opiekunów specjalności. Na spotkaniu wręczono dyplomy ukończenia studiów blisko 180 studentom kierunku *mechanika i budowa maszyn* oraz kierunku *inżnieria środowiska*. Absolwenci wysłuchali jeszcze wykładu, który wygłosił prof. **Włodzimierz Kotowski** nt.: „*Granice możliwości wykorzystania środowiska człowieka"*. Licznie przybyłym absolwentom towarzyszyli najbliżsi. W holu głównym można zobaczyć pełny serwis zdjęć z tego spotkania.

■ W połowie listopada planowany jest wyjazd grupy studentów z koła naukowego ENERDŻAJZER, do miejscowości Ostritz (Niemcy – między Zittau i Zgorzelcem), która posiada modelowe rozwiązania w zakresie zastosowania najnowocześniejszych technik ochrony środowiska, w tym odnawialnych źródeł energii.

Opiekun koła naukowego ENERDŻAJZER, prof. R. Ulbrich, serdecznie zaprasza do udziału w podróży naukowej studentów z całego wydziału.

■ W Berlinie, w dniach 9-11 października br. odbyło się trzecie już, seminarium nt.: „*Nowoczesne metody w ochronie środowiska*". Tym razem w spotkaniu z przedstawicielami władz Berlina oraz firm zajmujących się gospodarką wodno-ściekową, region i naszą Uczelnię reprezentowali dr **Krystyna Słodczyk** oraz prezes Wodociągów i Kanalizacji, inż. **Adam Rak.**

Kontynuacją tego typu seminariów w najbliższej przyszłości będzie cykl szkoleń w naszym regionie. Jeszcze przed wakacjami złożono, wspólnie z firmą UBB Berlin, wniosek do Brukseli, którego tematem jest organizacja szkoleń w szeroko pojętym obszarze ochrony i inżynierii środowiska dla samorządowców oraz pracowników gmin i powiatów w naszym województwie. Koordynatorem projektu- który, jak wynika z ostatnich informacji, wszedł już w ostatnią fazę, - jest prof. R. Ulbrich**.**

Z uwagi na duże zainteresowanie studium podyplomowym „Międzynarodowy System Zapewnienia Jakości w Zakładach Przemysłowych wg Norm ISO 9000: 2000" aspekcie dostosowania się do wymogów stawianych przez coraz trudniejszą sytuację na rynku (duża konkurencja i rosnące wymagania konsumentów), przedłuża się do końca października br. rekrutację do studium.

Przypominamy więc – poniżej - warunki uczestnictwa w ww. studium.

STUDIUM PODYPLOMOWE

„Międzynarodowy System Zapewnienia Jakości w Zakładach Przemysłowych wg Norm ISO 9000:2000"

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
im. T. Kościuszki
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków
tel/fax.: (012) 648-30-29 lub (012) 648-05-55 w. 34-98, 34-51,
e-mail: atabor@mech.pk.edu.pl

Koło STOP
przy POLITECHNICE OPOLSKIEJ
ul. Mikołajczyka 5, 45-233 Opole
tel: (0 77) 455 60 41 w. 271, fax: (0 77) 455 60 41 w.288
e-mail: haska@polo.po.opole.pl

NIP: 675-000-62-57, konto BPH IVIOM Kraków Nr 10601389-320000467994 (Studium ISO-STOP1)

POLITECHNIKA KRAKOWSKA im. T. Kościuszki i Koło STOP przy Politechnice Opolskiej ogłasza rekrutację na organizowane Studium Podyplomowe w zakresie:

"MIĘDZYNARODOWY SYSTEM ZAPEWNIENIA JAKOŚCI W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH WG NORM ISO 9000:2000"
w r. ak. 2000/2001

Zapewniamy jednocześnie, że wszystkie zajęcia w ramach studium prowadzone będą przez wybitnych specjalistów z tej dziedziny, m.in. wykładali będą:

- prof. **S. Wawak** z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
- prof. **S. Tkaczyk** z Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
- mgr **W. Henrykowski** – Dyrektor Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji.

Zapraszamy serdecznie do zdobywania ważnych w dzisiejszym świecie kwalifikacji wszystkich tych, którzy poważnie myślą o swej przyszłości, oraz znają i nie boją się wyzwań płynących z coraz bardziej komplikującej się rzeczywistości.

Opracowała: Maria Mazur

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

5-TH ANNUAL CONGRESS OF THE EUROPEAN COLLEGE OF SPORT SCIENCE

W dniach 19-23 lipca 2000 fińskie miasto Jyvaskyla, w pięknej, prawdziwie skandynawskiej scenerii wśród jezior i lasów, 280 km na północ od Helsinek, gościło ponad 900 naukowców z 49 krajów świata. Kongres odbywał się pod auspicjami European College of Sport Science z siedzibą w Kolonii, a bezpośrednią organizację całości przedsięwzięcia wziął na siebie prestiżowy Departament of Biology of Physical Activity and LIKES Research Center University of Jyvaskyla. Patronat nad konferencją sprawowała Komisja Europejska Dyrektoriat Generalny X oraz Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Wśród sponsorów nie zabrakło znanych firm fińskich jak Nokia, czy Finnair oraz co podkreślało rangę imprezy Fińskiego Ministerstwa Edukacji. Program naukowy obejmował 33 zagadnienia przedstawiane na sesjach plenarnych, tematycznych, prezentacjach plakatowych i seminariach warsztatowych (workshops).

Najważniejsze z nich dotyczyły następujących obszarów:

1. Biochemia i endokrynologia
2. Zapobieganie urazom w sporcie
3. Kardiologia
4. Sport wyczynowy
5. Ergometria i testowanie
6. Wychowanie prozdrowotne
7. Genetyka i biologia molekularna
8. Hematologia i immunologia
9. Optymalizacja w treningu sportowym
10. Fizjologia wysiłku fizycznego
11. Fizjoterapia
12. Rola nauczyciela w procesie w.f.
13. Sport, a wartości
14. Medycyna sportowa
15. Psychologia sportu
16. Traumatologia
17. Pedagogika
18. Globalizacja w sporcie

W licznym gronie uczestników nie zabrakło przedstawicieli różnych środowisk naukowych z Polski.

Naszą Uczelnię reprezentowali pracownicy Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii: dr **Zbigniew Borysiuk** z Zakładu WF i Sportu, który przedstawił zagadnienie pt. *Factors determining sport performance level for fencers at the preliminary and championship stages of their training* i mgr **Karina Słonka** z Katedry Fizjoterapii z pracą pt. *The influence of the movements of babs saddle on the postural stability of children suffering from cerebral palsy*.

Wspomniane wyżej prace przedstawione były w formie posterów. Prezentacje plakatów odbyły się w dwóch sesjach, w których wzięło udział 500 uczestników z ponad 40 krajów. Wszyscy prezentujący mieli obowiązek w określonym czasie przebywać przy swoich posterach, co było znakomitą okazją do nieskrępowanej wymiany poglądów i dyskusji naukowych.

Bardzo istotnym elementem programu kongresowego były seminaria warsztatowe (workshops) gromadzące specjalistów

z różnych dziedzin nauki. Ze względu na różnorodną tematykę oraz duże znaczenie praktyczne cieszyły się one szczególną popularnością wśród uczestników.

Równolegle z obradami kongresu w halach określanych jako C1 i C2 odbywały się targi sprzętu i urządzeń stosowanych w medycynie sportowej, fizjoterapii oraz diagnostyce sportowej (FINNSPO 2000). Trzeba przyznać, iż zaawansowanie technologiczne większości firm było na miarę XXI wieku. Spośród kilkudziesięciu producentów należy wymienić:

- NORAXON (USA) – oferujący zintegrowane systemy do badań elektromiograficznych (sEMG) oraz pełne spektralne analizy funkcji fizjologicznych.
- MONARK EXERCISE (SZWECJA) – przedstawił sprzęt i oprogramowanie stosowane w ocenie wydolności sportow-

ców wyczynowych oraz diagnostyce pacjentów z różnymi schorzeniami.
- METITUR OY (FINLANDIA) – zaprezentował sprzęt monitorujący parametry wysiłkowe, psychomotoryczne i funkcje mięśni na odległość z wykorzystaniem urządzeń telemetrycznych.

Istotnym elementem kongresu była giełda wydawnictw i książek w obszarze aktywności fizycznej i medycyny. Patronował jej lider w tej dziedzinie, wydawany w USA *„Human Kinetics"*. Wydawnictwo to skupia największe zasoby informacyjne w dziedzinach będących przedmiotem obrad kongresu. Przedstawiono indeks ponad 600 nowych pozycji książkowych, które promowano jako 2000 Sports and Fitness Catalogue. Human Kinetics szczyci się tym, iż rocznie wydaje 1300 publikacji w tym książki, periodyki, czasopisma, kasety wideo i czasopisma elektroniczne dostępne w internecie. Nowością są kursy edukacyjne z wykorzystaniem mediów elektronicznych. Witryny internetowe Human Kinetics odwiedzane są tygodniowo przez 63,000 zainteresowanych.

5 th Annual Congress of the ECSS dobiegł końca 23 lipca wieczorem. Przemówienia podsumowujące obrady wygłosili prof. **Paavo V. Komi** z Uniwersytetu Jyvaskyla oraz Prezydent ECSS prof**. Joachim Mester,** który zaprosił wszystkich zgromadzonych na przyszłoroczny 6 th Annual Congress ECSS organizowany przez German Sport University w Kolonii.

Przy okazji podsumowania warto pokusić się o następujące refleksje. Organizatorzy w swoich folderach reklamowych zachwalali uroki Jyvaskali jako miasta harmonijnie związanego z naturą. Rzeczywistość przerosła oczekiwania uczestników Kongresu. Zarówno centrum konferencyjne, a szczególnie białe, nowoczesne w formie obiekty University of Jyvaskyla mogą być przykładem łączenia architektury z fińskim krajobrazem - zielenią, jeziorami i lasami. Wszędzie uderzała dbałość o środowisko naturalne. Powszechnie w Finlandii w miastach średniej wielkości funkcjonują ogólnie dostępne centra sportowe. Wyjątkowych wrażeń dostarczyły obiekty tylko z pozoru zimowego centrum sportowego w Lahti, miejscowości położonej w połowie drogi pomiędzy Helsinkami i Jyvaskyla. Cały kompleks sportowy składa się standardowo ze stadionu z bieżnią tartanową i hali sportowej, ale oryginalnością rozwiązań architektonicznych zaskakiwały skocznie narciarskie pokryte igielitem pod którymi zbudowano basen letni o wymiarach olimpijskich. W sąsiedztwie skoczni funkcjonuje wyciąg wywożący turystów na taras widokowy, natomiast w betonową konstrukcję skoczni narciarskiej wkomponowano ścianę do wspinaczki, która była oblegana przez alpinistów- amatorów.

W tym kontekście warte podkreślenia są preferencje sportowe Finów i swoiste związki z naturą. Wyrazem tego jest gremialne uprawianie takich form ruchowych, które są stosowane na świeżym powietrzu. Ścieżki rowerowe i tereny zielone niemalże przez cały dzień pełne były biegaczy, rowerzystów oraz miłośników jazdy na rolkach w różnym wieku. Zjawisko to w skali społecznej nie jest przypadkowe. Jak potwierdziły obrady Kongresu tradycyjnie fiński systemu edukacyjny kładzie szczególny nacisk na upowszechnianie kultury fizycznej w szkołach i na uczelniach. W tym względzie Finlandia może stanowić wzór do naśladowania nie tylko dla nas, ale wielu innych krajów europejskich.

■ W dniach 10–13 września w Mikołajkach zwanych poetycko perłą Mazur odbyło się konferencja „BIOMECHANIKA 2000", której organizatorem był Centralny Instytut Ochrony Pracy (CIOP) oraz Polskie Towarzystwo Biomechaniki (PTB). Rok 2000, jest jubileuszowym rokiem w historii polskiej biomechaniki. Już od niemal 40 lat odbywają się doroczne spotkania naukowe tego środowiska.

W konferencji wzięło udział 130 biomechaników ze wszystkich najważniejszych w tej dyscyplinie ośrodków w Polsce. Problematykę naukową ukierunkowano na zagadnienia biomechaniki: sportu, inżynierskiej i medycznej, biomateriałów oraz biomechaniki pracy.

Obrady konferencji otwarła prof. dr hab. **Danuta Koradecka** – dyrektor CIOP, przewodnicząca Komitety organizacyjnego konferencji. Następnie prof. dr hab. **Adam Morecki** z Instytutu Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej Politechniki Warszawskiej w swoim wystąpieniu omówił 40-letni rozwój badań w dziedzinie biomechaniki w Polsce oraz wspomniał o niektórych osiągnięciach praktycznych, które znalazły zastosowanie w kraju i za granicami (m.in. system ZESPOL i POLFIX, stabilizatory DERO, metody rehabilitacji przy użyciu FES oraz Parapodium PW do pionizacji i wspomagania chodu paraplegików).

Osiągnięcia naukowe uczestnicy konferencji prezentowali na dwunastu sesjach tematycznych oraz czterech sesjach plakatowych. Naszą uczelnię na Konferencji reprezentowali pracownicy Katedry Fizjoterapii Wydziału WFiF - mgr **Piotr Paluch i** mgr Karina Słonka. Podczas jednej z sesji BIOMECHANIKI MEDYCZNEJ K. Słonka przedstawiła referat pt. *Ocena stabilności postawy stojącej u dzieci z porażeniem mózgowym po terapii na siodle BABS.*

Konferencja BIOMECHANIKA 2000, umożliwiła biomechanikom z całej Polski zaprezentowanie swoich osiągnięć naukowych oraz głównie dzięki rozmowom prowadzonym w kuluarach stworzyła wspaniałe warunki do wymianę doświadczeń i nawiązania współpracy naukowej między uczelniami.

K. Słonka

Informacje z biblioteki

■ Kustosz biblioteki mgr **Elżbieta Szybkowska** została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi.

Elżbieta Szybkowska od początku swojej pracy zawodowej, tj. od 1970 roku związana jest z Biblioteką WSI w Opolu, a obecnie Politechniki Opolskiej. Uczestniczyła w tworzeniu struktury organizacyjnej Biblioteki, szczególnie Działu Opracowania Czasopism. W latach 1975-1977 pełniła funkcję zastępcy dyrektora Biblioteki, a następnie kierownika Działu Opracowania Czasopism, którą pełni do dziś. Jej dorobek publikacyjny obejmuje 6 tomów „Wykazu czasopism i wydawnictw ciągłych gromadzonych w bibliotece w latach 1976-1994." E. Szybkowska miała także swój udział w wychowaniu młodych bibliotekarzy pracujących w naszej placówce i bibliotekach Opola. W ciągu 30-letniego stażu zawodowego wykazała się fachową wiedzą, poczuciem obowiązku, rzetelnością w wykonywaniu wszystkich powierzonych jej zadań oraz pełnym zaangażowaniem w pracę biblioteki.

Dokończenie na stronie 23

Wakacje, wakacje i… po wakacjach. Z tą smutną prawdą, która rokrocznie przytłacza rzesze studentów (i nie tylko), powracamy do Was wraz z nowym rokiem akademickim 2000/2001.

Słowo się rzekło, więc czas zaprezentować bogactwo propozycji firmowanych jak zwykle przez instytucję solidną i rozwijającą się – XAVERIANUM.

Za nami już uroczysta inauguracja roku akademickiego, nocna pielgrzymka na Górę św. Anny i bal pierwszaka. „Wystartowały" też spotkania cykliczne: kurs przedmałżeński, spotkania przygotowujące do przyjęcia sakramentów chrztu, bierzmowania i eucharystii, a także cykl *Żyć wiarą dzisiaj*, poświęcony wybranym problemom moralności chrześcijańskiej. Przed nami jeszcze:

LISTOPAD

- 4, sob.: Z cyklu *Debaty pro i contra UE*, dyskusja nt. *Czy o rozszerzeniu UE powinny decydować społeczeństwa państw członkowskich?*
- 10–12 pt. – ndz.: Wychowanie do uczestnictwa w kulturze multimedialnej – sesja dla nauczycieli i wychowawców o edukacji człowieka świadomego oddziaływania mediów.
- 26.11 – 3.12 ndz. – ndz.: VII Dni Xaverianum – święto patronalne naszego ośrodka. Jak co roku będą to dni pełne imprez o charakterze religijno-kulturalnym, adresowanych do wszystkich

GRUDZIEŃ

- 9 sob. Z cyklu *Debaty pro i contra UE*, dyskusja nt. *Czy należy docelowo rozszerzać UE na całą Europę, a w tym na kraje byłego Związku Radzieckiego?*
- 17–20 (niedziela - środa): Rekolekcje adwentowe – duchowe przygotowanie do dobrego przeżycia Świąt Bożego Narodzenia. Prowadzi o. **Stanisław Łucarz** SJ
- 21 czw.: Przy wigilijnym stole… – ubieranie choinki i wieczerza wigilijna we wspólnocie duszpasterstwa
- 27.12 – 2.01. śr. – wt. Wyjazd w góry na bal sylwestrowy, otwierający nowy wiek XXI

STYCZEŃ

- 8 pn.: Kolęda w akademikach. Rozpoczyna się okres odwiedzin duszpasterskich w domach studenckich i na stancjach.
- 22 pn.: Początek sesji egzaminacyjnej. Oto początek trudnego czasu w życiu nas wszystkich, o czym informujemy już teraz!

LUTY

- 5–9 pn. – pt.: Przerwa międzysemestralna. Wspólny wyjazd na narty?!

To szkic na cały semestr. Nie zapominajcie jednak, że każdego dnia w Xaverianum dzieje się sporo. Ot choćby kurs tańca towarzyskiego (pn. 20.00), czy Dyskusyjny Klub Filmowy (pt. – 19.00; co dwa tygodnie). Jeszcze próby zespołu wokalno-muzycznego, spotkania Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego, grupy Taize, oazy i lektorów. I najważniejsze: msze św. akademickie: wtorek, czwartek – 20.00, niedziela – 9.30 i 20.00

A teraz wiadomość niemalże z ostatniej chwili; we wrześniu br. w progi naszego Ośrodka zawitał nowy duszpasterz O. **Krzysztof Łękawski** SJ, który po studiach w Rzymie (teologia moralna) będzie teraz realizował się w Opolu. Oto kilka informacji dotyczących o. Krzysztofie: ziemia rodzinna: Małopolska, Rytro (okolice Starego Sącza), zajmuje go duchowość ignacjańska, Biblia – spotkanie z żywym słowem Bożym, psychologia, filozofia. A nieco lżej: góry (zeszłoroczny sukces to czterotysięcznik Valeta–Sierra Nevada w Hiszpanii), narty, pływanie i … stanie na głowie.

W każdą środę o godz. 18.30, w Xaverianum, o. Krzysztof prowadzi wspomniane już rozmowy o moralności chrześcijańskiej – Żyć wiarą dzisiaj.

Ot i tyle na początek. Wszystkie istotne informacje znajdziecie na naszej ulotce, którą możecie w każdej chwili zabrać z Ośrodka. Świeżo upieczonych studentów zawiadamiam, że Xaverianum znajdziecie na ul. o. Józefa Czaplaka 1a (wejście od placu kościelnego). Jeżeli wolicie wcześniej wiedzieć co w trawie piszczy, to zerknijcie na www.xaverianum.opole.pl. Najlepiej jednak po prostu przyjść, zobaczyć i… zostać. Zapraszamy.

Ewa Skrabacz

Dokończenie ze strony 22

■ W dniach 12-13 września 2000 r. mgr **Anna Kmiecik** uczestniczyła w międzynarodowej konferencji na temat *Zarządzanie przez jakość w bibliotece akademickiej* zorganizowanej w Gniewie przez Bibliotekę Główną Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy. Konferencja umożliwiła prezentację osiągnięć i wymianę doświadczeń we wprowadzaniu TQM w bibliotekach akademickich.

■ Dr **Elżbieta Czerwińska** i mgr **Mirosława Chmielnicka-Szymczak** uczestniczyły w konferencji na temat „Standaryzacja kosztów w bibliotekach naukowych" zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Politechniki Lubelskiej w Kazimierzu Dolnym (w dniach 20–22 września) gdzie przedstawiły referat pt. *Zdecentralizowany system zarządzania i finansowania szkołą wyższą a biblioteką – na przykładzie Biblioteki Politechniki Opolskiej*.

Obecność na konferencji ponad 90 osób świadczy o tym, iż problematyka finansowania bibliotek, kosztów ich utrzymania wzbudza duże zainteresowanie zarówno zarządzających tymi placówkami jak i władz uczelni.

■ Biblioteka udostępniła w Internecie bazę dokumentującą dorobek naukowy pracowników Politechniki Opolskiej. Baza obejmuje publikacje od 1984 roku. Mamy świadomość, że nie zawiera ona jeszcze całości dokumentów i w związku z tym bardzo prosimy szanownych autorów o dostarczanie opisów bibliograficznych publikacji, które nie znalazły się w bazie. Baza będzie aktualizowana raz w miesiącu. Zamierzamy w ciągu kilku lat stworzyć bazę zawierającą całokształt dorobku naukowego naszej Uczelni.

Adres bazy: http://www.bg.po.opole.pl

Anna Kmiecik

Marian Ciepaj

Przyszłość społeczeństwa obywatelskiego (cz. I)

Przyszłość jest ukryta nawet przed tymi, którzy ją tworzą.
Anatol France, *Na białym kamieniu*

Ten kto pracuje nie jest niewolnikiem, a jeżeli ktoś w ogóle nie pracuje, to na pewno jest pasożytem.
Emil Zola, *W matni*

Powszechnie panuje zgodność co do poglądu, mającego swe oparcie w historycznym doświadczeniu, że tylko ustrój demokratyczny umożliwia obywatelom sprawowanie kontroli nad aparatem władzy, z drugiej zaś strony – stwarza przesłanki do instytucjonalizacji powstających spontanicznie w procesach życia codziennego stosunków społecznych. Wówczas organizacja państwowa jest jedną z wielu organizacji społecznych, do których obywatele przynależą; muszą one jednak respektować zasady porządku prawno-politycznego ustanowione przez organizację państwową i w niej obowiązujące (system prawny). Owe organizacje społeczne powstające w drodze realizacji prawa do zrzeszania się (według niektórych autorów jest to naczelne prawo demokracji) tworzą tkankę społeczeństwa obywatelskiego. Sztuka stowarzyszania się jest zakorzeniona w społecznej naturze człowieka (o czym pisał Arystoteles): jest to tkwiąca w człowieku zdolność do podjęcia wspólnie z innymi ludźmi działania, które nie jest sterowane z góry. Na gruncie tej skłonności społecznej (appetitus societatis) tworzy się społeczeństwo obywatelskie.

1. Klasyk neoliberalizmu, austriacki ekonomista Fryderyk August von Hayek (1899–1992), autor głośnego dzieła „Konstytucja wolności" wyróżnia w społeczeństwie obywatelskim ład zaplanowany i ład spontaniczny. Ład zaplanowany jest wartością pochodzącą z ustanowienia państwa, i obejmuje sferę stosunków między państwem a obywatelami, w których państwo występuje z pozycji władczych (prawo publiczne) oraz sferę stosunków między równorzędny-mi podmiotami prawa (prawo prywatne). To, co nie jest objęte ładem zaplanowanym stanowi domenę ładu spontanicznego. Tam, gdzie w celu poszerzenia ładu zaplanowanego pustoszy się ład spontaniczny, i gdzie prawo prywatne – traktowane jako anachronizm – ustępuje prawu publicznemu, społeczeństwo obywatelskie, twierdzi H.A. von Hayek, przekształca się w zniewolone społeczeństwo masowe, a państwo obywatelskie w państwo totalitarne. Kultura polityczna społeczeństwa obywatelskiego ulega całkowitej degradacji w obliczu atutów jakimi dysponuje państwo: niezwykle rozbudowany aparat przymusu, zasadnicze ograniczenia praw obywatelskich, zwłaszcza wolności słowa (wszechwładna cenzura), upaństwowienie gospodarki. Państwo totalitarne odzwyczaja obywateli od myślenia w kategoriach dobra wspólnego (wbrew głoszonej ideologii) oraz likwiduje wszystkie niezależne od państwa struktury społeczne albo stara się podporządkować je sobie całkowicie; uniemożliwia powstanie konkurencyjnych ośrodków politycznych i ukształtowanie się opozycji politycznej. Państwo staje się prawdziwą rzeczywistością jednostki, i jak pisze H. Arendt: „nie istnieje nic – ludzkiego czy duchowego – nic, co miałoby jakąś wartość poza Państwem". W takim państwie nie może istnieć społeczeństwo obywatelskie: w totalitarnym modelu państwa społeczeństwo zbudowane jest monocentrycznie i dośrodkowo, natomiast w państwie obywatelskim społeczeństwo zbudowane jest policentrycznie i odśrodkowo.

W literaturze politologicznej państwo obywatelskie definiuje się „jako organizację społeczeństwa obywatelskiego, [czyli społeczeństwa], którego członkowie mają rozbieżne interesy, ale mają też na gruncie wspólnego systemu podstawowych wartości poczucie interesu wspólnego, który wymaga umiejętnych kompromisów i uzgodnień. Stąd też społeczeństwo takie wytwarza w ramach organizacji państwowej różnorodne struktury, które umożliwiają reprezentowanie i uzgadnianie interesów partykularnych" (A. Redelbach). Jak więc kształtują się relacje między państwem (władzą) a społeczeństwem obywatelskim? Jest to zagadnienie doniosłe tyleż teoretycznie, co praktycznie, w perspektywie kształtowania takiego modelu społeczeństwa w Polsce.

2. Wartą zaprezentowania jest w tej materii koncepcja współczesnego filozofa Leszka Nowaka, z jego traktatu „Dynamika władzy". L. Nowak stwierdza, mianowicie , że nowożytna europejska kultura polityczna jest zdominowana przez ideę Jana Jakuba Rousseau, iż władza prawomocna jest do tego i tylko do tego stopnia, w jakim wyraża ona wolę powszechną, która jest źródłem prawa, a społeczeństwo obywatelskie jest jedynym suwerenem, jedynym podmiotem uprawnionym do decydowania o sobie . Na idei tej zbudowana jest liberalna koncepcja demokracji, a także ideologia anarchizmu, z tym wszakże zastrzeżeniem, iż anarchizm nie wierzy, by jakiekolwiek państwo było w stanie ją zrealizować, dlatego domaga się jego likwidacji na rzecz systemu samoorganizacji społecznej. W ścisłej zależności od sytuacji politycznej społeczeństwa obywatelskiego pozostaje odpowiedź na pytanie, kto jest podmiotem suwerennym w relacjach między tym społeczeństwem a władzą? Po pierwsze, w normalnym układzie stosunków władza – społeczeństwo obywatelskie idea Rousseau uzyskuje swą konkretyzację, gdyż większość obywateli postępując racjonalnie wyraża zaufanie do wartości „woli powszechnej". Suwerenem jest zatem społeczeństwo obywatelskie. Po drugie, w sytuacji kiedy wola powszechna występuje przeciwko woli władzy, kiedy krok rządzących jest kwestionowany przez społeczeństwo tylko dlatego, że właśnie od rządzących pochodzi – otóż wówczas władza, jakkolwiek by ona nie była, jest podmiotem suwerennym, gdyż stwarza pewien rodzaj, ładu („lepsza najgorsza władza niż brak jakiejkolwiek"). Wreszcie, po trzecie, wola powszechna nie zasługuje na respektowanie w warunkach zniewolenia, kiedy większość obywateli pozbawionych jest zgoła zdolności do własnego sądu spraw społecznych. Wówczas wola powszechna jest jedynie powtórzeniem woli panujących. W tej sytuacji tylko elity rewolucyjne zwrócone przeciwko władzy mogą liczyć na zaufanie publiczne. Tylko więc wola buntowników może być nazwana suwerenną, w sytuacji kiedy społeczeństwo jest ubezwłasnowolnione (totalitaryzm). O tej ostatniej relacji L. Nowak pisze następująco: „Nazwijmy (…) alienacją obywatelską stosunek ilości działań społecznych objętych regulacją władczą do ogółu takich działań; alienacja obywatelska jest więc procentem działań zniewolonych. W granicznyn wypadku, kiedy wszystkie działania społeczne są podejmowane w stanie zniewolenia, mówimy, że społeczeństwo znajduje się w stanie totalizacji. W stanie tym wszelkie autonomiczne więzi społeczne typu jednostka – jednostka zanikają i zastąpione zostają więzami władczymi typu jednostka – rządzący – jednostka; zani-

ka tedy „całkowicie społeczeństwo obywatelskie: wszyscy są poddanymi".

Zdaniem cytowanego autora, relacje pomiędzy władzą a społeczeństwem obywatelskim mogą przybierać różną postać. Kształt tych stosunków określają poszczególne doktryny polityczne; i tak, anarchizm – za podstawę stosunków politycznych bierze zjawiska buntu i motyw wyzwolenia, liberalizm – zjawisko konsensusu i motyw utrzymania „ładu porozumień", chrześcijańska nauka społeczna – służbę społeczną władzy wobec społeczeństwa obywatelskiego w zamian za wdzięczność i lojalność tego ostatniego wobec władzy. W każdej z wymienionych relacji stają naprzeciw siebie dwa interesy: interes społeczeństwa obywatelskiego, który polega na utrzymaniu dotychczasowej sfery autonomii i uzyskaniu dalszego jej przyrostu oraz interes władzy, który polega na zachowaniu dotychczasowej sfery regulacji władczej, a nawet jej poszerzeniu.

Otóż, jeżeli wziąć pod uwagę stan tzw. pokoju klasowego (tj. taki stan, w którym poziom alienacji obywatelskiej jest niski, gdyż niski jest udział sfery regulacji władczej wśród ogółu działań społecznych, a zatem wysoki jest udział sfery autonomii społecznej wśród tych działań), to okaże się, iż każde poszerzenie sfery regulacyjnej wywołuje sprzeciw po stronie społeczeństwa obywatelskiego, tym silniejszy im ta regulacja jest szersza. W tych warunkach najkorzystniejszym dla władzy jest ustrój demokratyczny, gdyż wymusza eliminowanie niesprawnych mechanizmów dla poprawienia efektywności swego działania. Jest to warunek realizacji interesu władzy mającej do czynienia ze skonsolidowanym społeczeństwem obywatelskim.

Tak więc można zgodzić się z poglądem, że: „Jedyna forma ustrojowa, na którą masy obywatelskie mogą mieć jakiś wpływ trwały, to demokracja. Kiedy już do niej dochodzi, kiedy układ stosunków klasowych zmusza władzę do wprowadzenia form demokratycznych kontroli nad nią samą, obywatele wykorzystują te formy nie tylko dla wpływu na piramidę państwową, ale i dla budowy alternatywnych społecznych struktur organizacyjnych, które – choć uznają priorytet władzy państwowej – utrwalają niezależne od władzy autonomiczne stosunki społeczne. Dzięki temu zaś stwarzają instytucjonalne bariery utrudniające poszerzenie się sfery regulacji władczej poza minimum administracyjne. Demokratyczna administracja jest formą kompromisu władzy zmuszonej do demokracji i społeczeństwa obywatelskiego zmuszanego do posłuchu wobec władzy państwowej" (L. Nowak).

3. Możemy zatem stwierdzić, że właśnie władza państwowa, państwo, jego struktura i funkcjonowanie umożliwiają, bądź uniemożliwiają ukształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego. Jeżeli za wybitnym polskim teoretykiem prawa okresu międzywojennego A. Komarnickim przyjąć dychotomiczny podział państwa na typ indywidualistyczny i uniwersalistyczny to odpowiedź na pytanie, w którym i tych typów państwa może ukształtować się społeczeństwo obywatelskie, nasuwa się sama. Czym zatem charakteryzują się te typy ?

Państwo typu indywidualistycznego wyróżnia się następującymi cechami: a) człowiek jest wartością najwyższą i bytem autonomicznym w stosunku do państwa (wspólnoty politycznej); b) obywatel ma zapewnioną sferę wolności do działań niezależnych od państwa. Korzystając ze swych praw i wolności nie jest krępowany powinnością uzyskiwania aprobaty władzy; c) obowiązki obywatela ograniczone są do minimum (podatki, obrona); d) wspólnota polityczna – państwo istnieje tylko dla obywatela. Stanowi ono i egzekwuje normy prawne mające likwidować konflikty między jednostkami. Państwo to jest demokratycznym państwem prawnym opartym o zasadę podziału władz. Prawo ma służyć obywatelom i zapewniać im wolność. System prawny ma strukturę hierarchiczną, u szczytu której znajdują się tzw. prawa naturalne człowieka, a poniżej – z nich wynikające – prawo pozytywne.

Natomiast uniwersalistyczny model państwa charakteryzuje się tym, iż: a) ogólność (utożsamiana z państwem) jest nadrzędną wartością systemu społecznego (obejmuje on poszczególnych obywateli, grupy obywateli, organizacje społeczne, całość społeczeństwa). Państwo wyznacza zakres i reguły działania uczestników życia zbiorowego; b) celem państwa jest trwanie (wartość samoistna); c) państwo jest systemem politycznym zbudowanym hierarchicznie, w którym władza wykonawcza zajmuje pozycję dominującą i wspiera się na szeroko rozbudowanej biurokracji.

Z charakterystyki obu tych modeli państwa wynika, że społeczeństwo obywatelskie, którego zasadniczym atrybutem jest szeroka autonomia obywateli w obszarze życia społeczno-politycznego może kształtować się przede wszystkim w państwie określonym powyżej jako indywidualistyczne, albowiem zapewnia ono obywatelom wolność do zachowań indywidualnych i zbiorowych niezależnych od władztwa państwowego. Dodać jednak trzeba, że podział państw według wskazanych modeli nie ma charakteru rozłącznego, w rzeczywistości bowiem mamy do czynienia z mieszanym modelem państwa, a więc takim, w których cechy należące do różnych modeli mogą zgodnie współwystępować obok siebie. Podział powyższy natomiast miał wskazać, jakie cechy w danym typie państwa mają charakter dominujący.

4. Jak już powiedzieliśmy, jednym z podstawowych wyznaczników demokracji jest wolność zrzeszania się. Należy w tym miejscu zastanowić się nad rolą demokracji politycznej w procesach kreowania społeczeństwa obywatelskiego. Powoływany już tu wybitny znawca zagadnienia L. Nowak formułuje w tym zakresie taki oto pogląd: „Żadna władza nie ofiarowuje obywatelom demokracji, musi ona zostać wywalczona. Bezpośrednio może to nastąpić w drodze zwycięskiej rewolucji (…), ale jest to wynikiem całej serii przegranych. Demokracja polityczna staje się zaś areną zalegalizowanej autonomicznej sfery życia społecznego. W rezultacie demokracja polityczna przekształca się w system zapewniający masom obywatelskim nie tylko instytucjonalną kontrolę piramidy władzy, ale i możliwość niezależnego organizowania się poza państwem (…). Stosunki ustrojowe osiągają swój stan równowagi w demokracji". Zawarte w cytowanym fragmencie stwierdzenie, że demokracja zapewnia kontrolę piramidy, władzy nie może być utożsamiane ze stwierdzeniem, że dzięki demokracji politycznej można kontrolować władzę. Po pierwsze dlatego, że demokracja umożliwia kontrolowanie tylko oficjalnego segmentu hierarchii władzy, natomiast szeroki krąg tzw. szarych eminencji mających dostęp nawet do najwyższych struktur władzy pozostaje poza jakąkolwiek kontrolą społeczną . Po drugie, dlatego, że w państwie demokratycznym regułą jest, iż im mniej ważna jest oficjalna część hierarhii władzy, tym bardziej podatna jest na kontrolę. Kontroluje się zatem „władcę najwyższego", który jest akurat najsłabszym stopniem piramidy władzy, który zmuszony jest bezustannie lawirować między koteriami w elicie i wraz z nią dostosować się do tendencji dominujących w aparacie władzy. Tak natomiast pełniąc podstawową rolę

w systemie politycznym w niewielkim tylko stopniu, i to jeszcze w sposób pośredni jest kontrolowany publicznie.

Ale demokracja w społeczeństwie obywatelskim to także pewien etos, bez którego obumierają wszystkie jej mechanizmy. Wyklucza on dominację jednej ideologii czy jednego systemu aksjologicznego. Jak pisze J. Syski, demokracja zaczyna się właściwie z chwilą zrozumienia, iż nie ma takiego miejsca w społeczeństwie, dosłownie i w przenośni, gdzie byłaby już złożona prawda lub racja; że nie ma jednej racji, a z tych, które istnieją, każda ma prawo głosu i każda winna być wysłuchana oraz poddana konfrontacji z innymi; dopiero ten proces mediacji i uzgadniana ich między sobą stanowi rację najwyższą oraz prawo; on właśnie stanowi o etosie demokracji i o tym, „czy mające jej służyć instytucje żyją naprawdę, czy też są jedynie kostiumem przesłaniającym praktykę wymuszania na innych własnej racji i własnego interesu".

W literaturze politologicznej wyraźne są także poglądy, że tradycyjnie pojmowana demokracja, jako sposób zorganizowania życia publicznego, przestaje być idealną niemal zasadą i zarazem mechanizmem zapewnienia niezbędnego minimum społecznej homeostazy (równowagi). Nabiera natomiast znaczenia demokracja rozumiana właśnie jako etos. W związku z procesami samoorganizowania się określonych społeczności i ich samorządzenia się w obrębie np. spraw lokalnych, środowiskowych, z procesami upodmiotowienia jednostek i całego społeczeństwa w życiu publicznym, wydaje się , że właśnie demokracja jako etos będzie jedną z fundamentalnych formuł politycznych społeczeństwa obywatelskiego.

Przekształcenia w „tradycyjnej" demokracji związane są z gwałtownym i żywiołowym komplikowaniem się stosunków społeczno-politycznych, zawężaniem się nowych tzw. relacji interpersonalnych (np. na bazie wspólnoty interesów ekonomicznych), konfrontacją cywilizacyjno-kulturową tak przecież intensywną po upadku systemów niedemokratycznych. W konsekwencji więc do niezbędnych przesłanek, utrzymania równowagi społecznej i funkcjonowości systemu politycznego zaliczyć należy nie tylko przymus lub groźbę jego zastosowanie i nie tylko demokrację pojmowaną jako mechanistyczny udział obywateli w procedurach wyborczych, ale także, w coraz większym stopniu, concensus omnium (powszechną zgodę) na podstawowe wartości społeczne i polityczne, świadomą i odpowiedzialną akceptację i poparcie w aktach kreowania organów władzy publicznej, autorytet osób i instytucji, które mają zadanie organizowania życia zbiorowego i kierowania nim i traktują to zadanie w kategoriach służby wobec społeczeństwa (jest to zagadnienie związane z etycznym wymiarem demokracji).

Marian Ciepaj, prawnik, politolog,
prof. w Katedrze Prawa
i Zarządzania Regionalnego WZiIP

Dokończenie ze strony 17

odnieść wrażenie, że te dzikie Bieszczady giną. Na szczęście póki co, jest to dalej kraina Biesów i Czadów (diabłów zamieszkujących te tereny, od których zresztą pochodzi nazwa tych gór), a takie widoki jak nad zalewem Solińskim są tu jeszcze rzadkością.

W ciągu tych dwóch tygodni nasłuchaliśmy się bardzo dużo o tutejszych diabłach, duchach, złych panach, dobrych zbójach i skarbach. Tych pierwszych jest tu co najmniej kilka. Najważniejsze z nich to już wspomniane wcześniej złe Biesy i dobre Czady, różną się one bardzo od reszty diablej populacji i dlatego egzekutywa piekielna umieściła je w najbardziej niedostępnym rezerwacie- Bieszczadach. Poza diabłami Bieszczady zamieszkiwane są jeszcze przez Rusałki, Propastynki, Zmory, Mamuny, i Upiory. Te ostatnie wabią ludzi tańcem i muzyką. Również nas kilkakrotnie zwabiły, ale nam na szczęście udało się wrócić do naszych pokoi.

Na ostatnie trzy dni przeprowadziliśmy się do bieszczadzkiej leśniczówki w Smereku. Wędrowaliśmy od *Bazy ludzi z mgły* do *Rancza*. Bo nie ma to jak bieszczadzka piosenka śpiewana w towarzystwie tych, którzy właśnie zeszli z gór i chcą się podzielić swoimi cudownymi wrażeniami. Tu, w Smereku nad stawkiem, a także przy ognisku z kiełbaską bieszczadzką i grzańcu z miejscowego winka „Aromat gór" żegnaliśmy się z Bieszczadami.

Bieszczady to góry i ludzie. Żeby je zrozumieć i poznać trzeba tam pojechać, wejść na jedną z połonin, a potem posiedzieć w typowym barze z prawdziwymi ludźmi Bieszczad. Oni na pewno nie będą popijać soku i na początku wydadzą Ci się dziwni, ale potem.…

My tak zrobiliśmy i zakochaliśmy się w tych górach, bo Bieszczady albo się kocha, albo… się ich jeszcze nie zauważyło.

Bogusław Śmiechowicz
II rok inżynierii środowiska

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

2(89) październik 2000

Spis treści

Inauguracja roku akademickiego 3
Wybory na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji 6
Studenci zajęli akademik na Struga 7
Telekonferencja ze Szkocją 7
Grzegorz Kleszcz w Sydney 8
Wychowanie Komunikacyjne 2000 8
Wywiad z... 9
Z prac Senatu 13
Z kalendarza Rektorów 14
Nagrody JM Rektora dla nauczycieli akademickich 15
Ekoinżynierowie w krainie wilka 16
Wieści z wydziałów 18
W środowisku akademickim 23
Rozważania 24

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok X, nr 2(89), październik 2000 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Współpracownicy wydziałowi:
Rafał Matwiejczuk (WZiIP),
Maria Mazur (WM),
Maria Trebel (WWFiF),
Józefa Czabak (WB),
Jolanta Ukarma (WEiA).
Stale współpracują:
Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Janusz Fijak
Sławoj Dubiel, Wojciech Brzeszczak – zdjęcia
Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 455 60 41, w. 284, e–mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 82/2000. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

NOWOŚCI

W Bibliotece Głównej

1. Stallings William: **Organizacja i architektura systemu komputerowego: projektowanie systemu a jego wydajność.** – Warszawa: WNT, 2000. – 769 s. Sygnatura: B 2058 – książka dostępna w Czytelni Wydziału Budownictwa

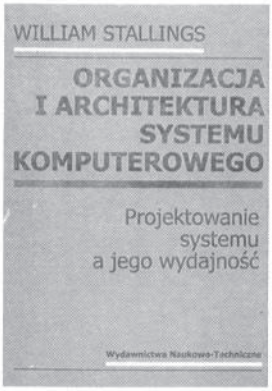

„William Stallings – wybitny specjalista w dziedzinie sieci komputerowych i architektury komputerów – kładzie nacisk na projektowanie systemu pod kątem uzyskania jak największej wydajności. Jest autorem 35 książek, z których cztery, rok po roku, zostały uznane przez Textbook and Academic Authors Association za najlepsze amerykańskie podręczniki roku z informatyki. Wśród nich znalazła się też ta książka (w 1996 r.).

Omawia:

- historię komputerów
- budowę systemu komputerowego, w tym strukturę wewnętrznych połączeń (magistrale), pamięci wewnętrzne i zewnętrzne oraz urządzenia wejścia – wyjścia
- procesory, z uwzględnieniem arytmetyki komputerowej, listy rozkazów, struktury i organizacji rejestrów, przetwarzania potokowego, architektury RISC, CISC i superskalarnej
- jednostkę sterującą i sterowanie mikroprogramowe
- przetwarzanie z wykorzystaniem wieloprocesorów i procesorów równoległych. [...]. (z okładki)

2. Turner Jeffrey S., Helms Donald B: **Rozwój człowieka**. – Warszawa: WSziP S.A, 1999. – 725 s. Sygnatura 99796 Cz, F 1019 książka dostępna w Bibliotece Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

„Podręcznik psychologii rozwojowej ujmujący problematykę rozwoju człowieka w ciągu pełnego cyklu życia. Kolejne okresy rozwojowe są przedstawiane w sposób umożliwiający dostrzeganie ich ciągłości, kierunków zmian, poznawanie mechanizmów oraz uwarunkowań procesów dojrzewania i uczenia się. Książka przeznaczona dla psychologów, pedagogów, lekarzy, studentów psychologii i dziedzin pokrewnych." (z okładki)

„[...] W podręczniku zostało omówionych siedem zagadnień, bądź tematów, skoncentrowanych na charakterze i przebiegu rozwoju w ciągu całego życia człowieka. Występują one we wszystkich stadiach cyklu życiowego. [...]" (z Przedmowy)

3. Brigham Eugene F., Gapenski Louis C.: **Zarządzanie finansami**. – Warszawa: PWE, 2000. T.1. – 892 s., Sygnatura: 99856 Cz, 99857–99868, T.1. – 612 s. Sygnatura: 99859 Cz, 99860–99861

„Zarządzanie finansami" to podręcznik do studiowania finansów firmy, jeden z pierwszych o tak szerokim zakresie na polskim rynku. Zaletami tego podręcznika – oprócz wysokiego poziomu merytorycznego i kompleksowości – są praktyczne nastawienie oraz dążenie do przyswojenia i ugruntowania właściwego zrozumienia [...] problematyki finansowej. Książkę skonstruowano tak, aby Czytelnik stopniowo zapoznawał się z coraz bardziej złożonymi zagadnieniami i ich aspektami.

W tomie pierwszym przedstawiono podstawowe pojęcia z zakresu teorii finansów (np. zależności między ryzykiem a dochodem, instrumenty pochodne) i decyzje dotyczące inwestycji długoterminowych (m.in. metody podejmowania decyzji o preliminowaniu inwestycji, analizę przepływów środków pieniężnych i analizę ryzyka). Ponadto zaprezentowano kwestie struktury kapitału i polityki dywidend, a także decyzje dotyczące finansowania długoterminowego. [...]

W tomie drugim zaprezentowano analizę finansową i planowanie długoterminowe (np. analizę sprawozdań finansowych), a także wiele zagadnień specjalistycznych, m.in. restrukturyzację firm (fuzje, wykup lewarowany i sprzedaż majątku), zarządzanie: ryzykiem firmy, finansami w firmach międzynarodowych, programami emerytalnymi oraz finansami w firmach nie nastawionych na zysk. [...] (z okładki)

Opracowały: Barbara Oleksowicz i Anna Kmiecik

W Oficynie Wydawniczej

ZN 257 Mechanika z. 62. Autorami artykułów z tego zeszytu są: G. Gasiak, R. Pawliczek, D. Rozumek, L. T. Lachowicz – pracownicy z Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. W zeszycie przedstawiono własne badania doświadczalne autorów, zwłaszcza badania zmęczeniowe oraz głęboko udokumentowane wnioski.

Włodzimierz Kotowski. Gospodarka odpadami oraz rekultywacja hałd kopalnianych. Tematyka książki obejmuje ważne problemy współczesnej gospodarki, która wytwarza ogromne ilości odpadów. Opisano w niej sposoby utylizacji odpadów wytwarzanych przez przemysł węglowy, odpadów biodegradalnych, komunalnych i przemysłowych oraz ukazano proekologiczne systemy ogrzewania pomieszczeń.

Józef Opara. Józef Feliks Franciszek Babiński (1857–1932). Jest to biografia jednego z największych neurologów światowych pochodzenia polskiego. Zawiera fakty biograficzne oraz listę najpoważniejszych dokonań naukowych. Szczegółowo opisany został objaw paluchowy. Książka opatrzona jest materiałem ilustracyjnym o charakterze dokumentalnym.

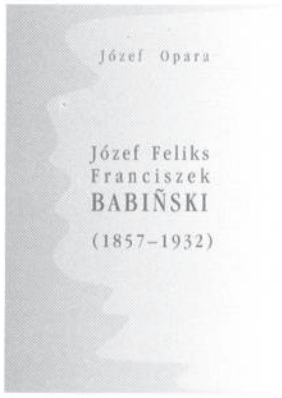

Krzysztof Zuba. Komitety Obywatelskie na Śląsku Opolskim (1989–1991). W książce tej w sześciu rozdziałach o układzie problemowo- chronologicznym opisana została działalność opolskiego ruchu obywatelskiego. Podano w niej bogaty wykaz wykorzystanych źródeł i literatury oraz przypisy stanowiące bogatą warstwę dokumentacyjną. Praca została oparta na dysertacji doktorskiej obronionej w 1999 r. na Uniwersytecie Opolskim.

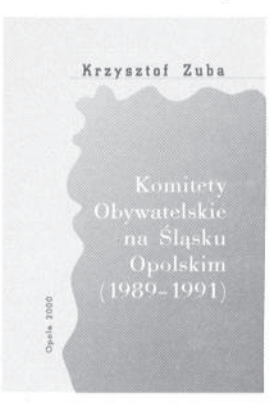

mk

Fot. Wojciech Brzeszczak

Gaudeamus igitur...